

Glasnik MIRA

Godište VIII. • Broj 2 • Međugorje • Veljača 2013. • Cijena 2,5 KM / 10kn

*Draga djeco, probudite se
iz sna nevjere i grijeha.*

Draga djeco!

I danas vas pozivam na molitvu. Neka vam molitva bude jaka kao živi kamen, sve dok svojim životima ne postanete svjedoci. Svjedočite ljepotu svoje vjere. Ja sam s vama i zagovaram pred svojim Sinom za svakog od vas. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.

25. siječnja 2013.

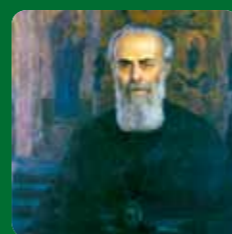
Iz sadržaja

Poruka za sadašnji trenutak
Svjedočite ljepotu vjere. Ja sam s vama i zagovaram vas pred svojim Sinom!
vlč. Adalbert Rebić

Iz prvih godina ukazanja
Unutarcrkveni kontekst Gospinih ukazanja
fra Ljudevit Rupčić

Godina vjere
Pomirenje sa svim stvorenjem
Metropolit Anthony Bloom

Susreti
Vrlo je važno čitati znakove vremena
fra Mario Knezović

Pučka pobožnost kao nadahnuće i snaga vjere - Isusova krunica
fra Tomislav Pervan

Promišljanje
Zašto (ne) Međugorje?
Tanja Popec

Divljenje kao ishod vjerovanja

Posvuda se govori o **novoj evangelizaciji**. Što bi zapravo bilo 'novo' u 'novoj evangelizaciji'? Papa Ivan Pavao II. prvi je upotrijebio tu riječ za prvoga pohoda svojoj domovini, u Novoj Huti, 1979. Tada je izrekao: **Suvremena evangelizacija mora biti 'nova' u svojoj gorljivoj revnosti, nova u gorljivu zanosu, nova u metodama, nova u svojim izričajima.**

fra Tomislav Pervan

Inije to jednostavno. Da bismo na novi način navijestili Radosnu vijest našem vremenu, ljudima ovoga doba, treba nam novi zanos, nova oduševljena gorljivost. Treba nam nutarnji oganj Duha Svetoga kao pogonsko pero, treba nam novi zanos koji nikakvi udarci ne mogu obeshrabrati, nikakve poteškoće smesti niti utrnuti. Treba nam revnost i zanos jednoga Pavla koji je prokstaro onodobno znanim svijetom, koji jednostavno nije mogao ne naviještati. *Ja o meni ako Radosne vijesti ne naviještam!* „Ljubav nas Kristova naprosto sili!“ (usp. 2 Kor 5,14).

U temeljima teologije imamo očaranost Isusom Kristom

Ima li danas takva Pavlova zanos, takve gorljive revnosti? Pavao VI. u svojoj apostolskoj pobudnici o evangelizaciji iz godine 1975. konstatira: „I naše doba znade za mnoge takve zapreke. Dosta je da među njima spomenemo samo nedostatak revnosti; to je tim teže što dolazi iznutra; pokazuje se kao umornost i razočaranje, kao otupjelost i nezainteresiranost, a posebno kao nedostatak radosti i nade. Bodrimo stoga sve one koji na nekoj osnovi ili u nekom stupnju imaju zadaću evangeliziranja da u sebi snaže tu gorljivost u Duhu“ (br. 80).

Znamo da na početku svih promišljanja i svake filozofije stoji divljenje. Čuđenje. Ništa nije samorazumljivo. Čovjek se mora zaustaviti, diviti, priznati da malo ili ništa ne zna niti shvaća. To je početak poniranja u stvari, umovanja o zbiljnosti. Dalo bi se to primijeniti i na teologiju. Na početku sve naše teologije nije neka ideja ni misao, nego događaj pred kojim se čovjek mora zaustaviti, u stavu divljenja. Čovjek svojim umom ne shvaća događaje dok ih promatra, ►

Fotografija na naslovnici: Foto Đani

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Međugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Dragan Naletilić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Međugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr
Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Societe generale - Splitska banka d.d., Broj računa: 2330003-5100201682 | **Iz Njemačke u eurima:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (za Glasnik mira), IBAN : CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

Na početku kršćanstva imamo događaj i osobu Isusa Krista. Imamo divljenje, imamo opčinjenost, fasciniranost (tj. ošinitost) Isusovom osobom. To je početak našega vjerovanja. Ne propisi, pravila, liturgija, dogme pa ni čvrsti nauk.

nego Abraham bijaše – ja jesam! Isus – vječno Ja? Čovjek koji sebe smatra nadvremenim? Tko je taj? Što vele ljudi, tko sam ja? A vi, što vi velite, tko sam ja? Što on o sebi drži, što mi o Njemu držimo? Pa tko to može oprastati grijeha osim Boga jedinoga?... Nikada nitko nije tako govorio kao što on govoraše ili kao što on govori (usp. Iv 7,46), priznaju upravo oni koji su poslani uhititi ga.

Kakav samo izazov! Nesnošljiv i nepodnošljiv. Taj je Isus postojao. Stoljećima su pojedinci pokušavali nijekati ga. I svi pokušaji izvesti ili protumačiti iz nekih drugih izvora ili korijena nastanak kršćanstva i Crkve bijedno su bankrotirali i propali. Jednostavno, Isus je neumoljiv, neotklonjiv. Umro je na križu, ali i uskrsnuo. Svi pokušaji pripisati apostolima nekakva nadljudska svojstva, ili da su izmislili legende o svome Učitelju, jednako su naivni i bez temelja. Sve to vodi u beskrajne aporije, nedohode, isključujući li se Isusov jedinstveni lik. I na kraju: Gdje je to pokopan? Gdje mu je grob – njemu koji je dokazano rođen, živio, trpio, raspet i umro? Prazan je!

Jesmo li kadri ponovno se diviti?

Proglašen je i obješen na križ kao državni neprijatelj. Samo su buntovnici u carstvu kažnjavani smrću na križu. I kako to da je taj grob – dobro čuvan – najednom prazan? Kako i na koji je način vijest o njegovu uskrsnuću mogla biti naviještena u gradu u kome je osuđen i ubijen? Pa svjedoci su njegove smrti još bili odreda svi živi. Svi pokušaji pripisati apostolima te priče jednostavno 'ne piju vode'. Svi su oni odreda za svoje svjedočanstvo otišli u mučeničku smrt. I nakon svega ostaje i nama kao i njegovim suvremenicima jedno: diviti se. Tko je taj da mu se i vjetar i more pokoravaju? (Mk 4,41) pitaju se izvan sebe u čudu očara-

re: Isus bi objavljen u tijelu, opravdan Duhom, viđen od anđela, naviješten poganima, vjerovan u svijetu, uznesen u slavu. Jednom riječju: Silna Tajna, Otajstvo naše vjere. Pavao ne može obuzdati svoje divljenje! Bog u ljudskom obličju, Bog koji i kao čovjek ostaje Bog. Isus Krist – nabijena energija tisuću sunaca u jednoj osobi – u samo jednoj jednoj žarulji. I ne pregara. Bog objavljen u tijelu. Tematika od koje se Pavao jednostavno ne može odvojiti, pred kojom prigiba ili pada na koljena, pred Bogom, Ocem Gospodina našega Isusa Krista.

Divljenje, čuđenje provlači se kao crvena nit kroz cijelo Sveto pismo. To je ujedno i krunište Pavlovih promišljanja u Poslanici Rimljanima: *O dubino spoznaje, mudrosti i znanja Božjega! Nedokučivost namisli, nepoznatljivost planova, nepoznatljivost i neistraživost putova!* (usp. Rim 11,33sl.). Ili pak prvo poglavlje Poslanice Kološanima. Prije bilo kakvih praktičnih naputaka Apostolu zastaje dah pred likom Isusa Krista: *On je slika Boga nevidljivoga, on je Prvorođenac, on je Glava svega stvorenoga, na Nebu i na Zemlji. U njemu je Punina božanstva...* Ili pak u Poslanici Efežanima, prva dva poglavlja! On jednostavno ostaje bez riječi, pada na koljena, divi se.

Vjera je životni stav kojim se predajem osobi Isusa Krista

Jesmo li mi danas sposobni za takvo divljenje? Možemo li se diviti osobi Isusa Krista? Čime se zapravo mi vjernici ili svećenici bavimo? Sobom, svojim položajem, novcem, planovima? Što je sadržaj, primjerice onoga njemačkoga teološkoga Memoranduma prije dvije godine? Koje teme su u žarištu? Tridentska liturgija, ređenje žena, svećenički celibat, crkvene strukture, imenovanje biskupa, pristup sakramentima rastavljenih, seksualni moral u Crkvi. Ne želimo umanjivati vrijednost ili značenje problema koji danas muče Crkvu, ali je li to životno bitno u sadašnjem trenutku? Koji je cilj i smisao svega, koja je dubinska dimenzija našega života? Što nas vodi i pokreće? O čemu je zapravo riječ kad se govori o Crkvi? Vjera nije skup propisa, nije ni način ponašanja u društvu, vjera nije ni skup stanovitih vrijednosti koje društvu trebaju, bez kojih bi društvo išlo u krivom smjeru. Vjera je životni stav kojim se predajem osobi Isusa Krista; On mi postaje zvijezdom vodiljom u životu.

Kao što smo već kazali: Na početku kršćanstva imamo događaj i osobu Isusa Krista. Imamo divljenje, imamo opčinjenost, fasciniranost (tj. ošinitost) Isusovom osobom. To je početak našega vjerovanja. Ne propisi, pravila, liturgija, dogme pa ni čvrsti nauk. Na

početku imamo jednostavno SUSRET s osobom. Potresne egzistencijalne susrete i obraće u pojedinaca koji su doživjeli preobrazbu svoga života, i grješnici i grješnice, i carinici i obični ljudi. Ljudi su ostajali u čudu, divili se, trljali oči od snebivanja i čuđenja, pitali se, je li to moguće. S čime se to zapravo ljudi susreću kad se s Isusom susreću? S kime i kakvom pojavom? Čovjek, rođen kao i mi od žene, ali drukčiji od nas. Ima svoje rodoslovlje, svoju obitelj, običaje, jezik. Osoba koja kao i mi jede i pije, spava i odmara se, osjeća glad i žeđ, znoji se i muči, trpi i na kraju završi na križu, sramotnom smrću, gol!

S jedne strane čovjek kao i mi, a s druge strane – čovjek koji je kidao sve okvire, lance i stezulje onoga što čovjeka čini običnim čovjekom. Pa liječili su tu i tamo pro-

ni učenici. Tko je taj koji je umro, i najednom se očituje živim? I sama se Crkva u čudu i nevjerici divi i zbori: Pravi Bog i pravi čovjek! – kako je to samo moguće? Dvije naravi u jednoj osobi, dvije volje, ljudska i božanska – u jednoj osobi? Da, čuđenje i divljenje – početak i filozofije i teologije.

A danas? Jesmo li kadri ponovno se diviti? Diviti se Isusovoj osobi? Kakvu i koju 'ulogu' igra taj Isus u našim životima? Je li on redatelj? Režiser? Možda je Isus dio našega vjerovanja, uzor, ali mu se prerijetko divimo. Pogled nam nije u njega uprt, nismo u njega zagledani. Bavimo se sami sobom. *O sebi se zabavio*, jedna je od kletvi u našem narodu. Kada smo se zagledali u njegove oči iz kojih zrači toplina, ljubav, prodornost? On je svojim pogledom i očima progarao pojedince. Kad smo kao vjernici ili svećenici o njemu razgovarali, zanosno, gorljivo, oduševljeno? Kad su nas zadnji put prošle srsi promatrajući ga u jaslama ili pak na križu? Zaboravili smo diviti se onomu od koga nisu mogli odvratiti svoj pogled oni koji su se jednom s njime egzistencijalno susreli.

To bi zapravo bio naš spas i izlaz u ovome nedohodu, beznađu i europskoj duhovnoj pustinji. Promatrajući njegovu slavu bivamo preobraženi u njegov lik, postajemo mu slični, jer nas Duh Gospodnji preobražava u sliku Gospodnju, u slavu prekomjernu (usp. 2 Kor 3,18). Divljenje preobražava, fascinirano promatranje utiskuje u nas svoj biljeg, liječi srce. Iznova se naučiti diviti, iznova upoznati i spoznati Isusa Krista – to bi bio spas i naša preobrazba u *Godini vjere*. Kako bi samo drukčije izgledala i naša Crkva, naše bogoslužje, naš život kad bismo se više bavili Gospodinom! Kad bi on postao središtem naših misli i planova. Možda bi to bio novi početak.

Da, morali bismo ishoditi od spoznaje da Isusa premalo poznajemo, zapravo ne spoznajemo. Da nam je On u našoj vlastitoj kući još uvijek veliki stranac i nepoznanica. Moramo priznati svoje neznanje koje bi trebalo poslužiti kao prozor ili vrata za novo, svježije (u)divljenje. I poznavati njega nije sredstvo do cilja, nego žarište, središte i konačni smisao našega života. „Tko se spram neke stvari pita i divi, uvjerenja je da je ne poznaje... Pa ako su pojedinci stoga umovali, filozofirali da bi umaknuli neznanju, onda je očito da su tražili spoznaju zbog znanja, a ne zbog nekakve druge koristi“ (Aristotel, Metafizika). Upravo nam to treba u odnosu na Isusa. Da ga barem malo bolje upoznamo, spoznamo, zavolimo, razumijemo i trajno se Njemu divimo. Zbog same istine koja je On. Svijet je pragmatičan, žudi i teži samo za korišću, ne za istinom. A mi? Za čime žudimo, što nas vodi i oduševljava?

Svjedočite ljepotu vjere. Ja sam s vama i zagovaram vas pred svojim Sinom!

Nije lako otvoreno očitovati i beskompromisno živjeti ono u što vjerujemo, osobito u kontekstu vremena u kojem sada živimo, u društvu koje drži zastarjelim i nesuvremenim živjeti vjeru Isusovu. Na osnovi toga mentaliteta danas se i među kršćanima može naći onih koji se ne će moći posvema, bez zadržke, odlučiti za Krista i u nj vjerovati. Danas mnogi Boga smatraju ograničenjem svoje slobode, nečim što im priječi biti svoji na svome. No to nije točno. Oni koji tako misle svjedoče da nisu shvatili Boga.

vlč. Adalbert Rebić

Savršena radost ne proizlazi iz zemlje nego iz neba; ne izvire iz ove suzne doline nego iz vrta nebeskoga grada (sv. Augustin)

Niša se vjera temelji na Radosnoj vijesti, na evanđelju. Kad je Anđeo Gabriel prišao Mariji da joj navijesti začecje djeteta, on je pozdravio riječima: „Raduj se, Marijo, milosti puna! Gospodin s tobom!“ (Lk 1,28). Izvorna grčka riječ koju anđeo Gabriel ovdje rabi glasi *haire*. Nju većina prevoditelja prevodi pozdravom „zdravo“, a ona zapravo znači „raduj se!“ Tako novozavjetna povijest spasenja počinje pozivom na radost. Odmah u nastavku, nakon Navještenja, Marija od radosti pohiti u judejsko gorje posjetiti svoju rodicu Elizabetu, koja je u blagoslovljenom stanju, da s njom podijeli svoju radost. Luka nas izvješćuje o tom posjetu: „Tih dana usta Marija i pohiti u Gorje, u grad Judin. Uđe u Zaharijinu kuću i pozdravi Elizabetu. Čim Elizabeta začu Marijin pozdrav, zaigra joj čedo u utrobi. I napuni se Elizabeta Duha Svetoga i povika iz svega glasa: *‘Blagoslovljena ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje! Ta otkuda meni da mi dođe majka Gospodina mojega? Gledaj samo! Tek što mi do usiju doprije glas pozdrava tvoga, zaigra mi od radosti čedo u utrobi. Blažena ti što povjerova da će se ispuniti što ti je rečeno od Gospodina!’*“ (Lk 1,39-45).

Luka u nastavku izvješćuje o rođenju Isusovu u Betlehemu. U tom kontekstu izvješćuje i o ukazanju Božjega anđela: „Kad se Isus rodio u Betlehemu, anđeo Gospodnji pristupi pastirima – koji su čuvali svoja stada na betlehemskim poljanama – i slava ih Gospodnja obasja. Silno se prestrašise. No anđeo im reče: *‘Ne bojte se! Evo javljam vam blagovijest, veliku radost za sav narod!* Danas vam se u gradu Davido-

vu rodio Spasitelj – Krist, Gospodin. I evo vam znaka: naći ćete novorođenče povijeno gdje leži u jaslama. I odjednom se anđelu pridruži silna nebeska vojska hvaleći Boga i govoreći: *‘Slava na visinama Bogu, a na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim!’*“ (Lk 2,8-14).

Mogli bismo nastaviti čitati Evanđelje po Luku i druga Evanđelja, i naići ćemo na često spominjanje radosti.

Na Posljednjoj večeri Isus je prije svoje smrti održao dugi nagovor svojim učenicima u kojem je ukazivao na radost: „To sam vam govorio da moja radost bude u vama i da vaša radost bude potpuna“ (Iv 15,11). I na kraju svoga govora, reče im Isus: „Zaista, zaista, kažem vam: vi ćete plakati i jaukati, a svijet će se veseliti. Vi ćete se žalostiti, ali žalost će se vaša okrenuti u radost! Žena kad rađa,

žalosna je jer je došao njezin čas; ali kad rodi djetee, ne spominje se više muke od radosti što se čovjek rodio na svijet. Tako dakle i vi: sad ste u žalosti, no ja ću vas opet vidjeti; i srce će vam se radovati i radosti vaše nitko vam oteti ne će!“ (Iv 16, 20-22). Isusovo je uskrsnuće za sve Isusove učenike, za sve nas Isusove sljedbenike uzrok radosti. Upravo je zato svetkovina uskrsnuća svetkovina nad svim svetkovinama, nedjelja bez zalaza, bez kraja i konca. „Kraljice neba raduj se, jer uskrsnu Gospodin uistinu, aleluja!“

Mi se kršćani radujemo jer je Uskrsli Gospodin među nama kao uskrsli, proslavljeni Gospodin koji sjedi zdesna Ocu i koji nas kod Oca stalno zagovara. Uskrsna radost nije površna radost, nije radost u nekim umjetnim radostima, u drogi, u alkoholu, u uspjehu. Uskrsna radost je konačna radost uzrokovana konačnom pobjedom Kristovom nad smrću, uzrokovana našim sudjelovanjem u vječnom životu koji nam je Krist podario po krštenju, uzrokovana sigurnošću da je Uskrsli prisutan među nama: „Evo, i ja sam s vama do svršetka svijeta!“ (Mt 28,20). „Radost se ne nalazi u predmetima koji nas okružuju ... nego u dubinama naše duše!“ (Majka Tereza). Da, sreća i radost su u nama. Ne ovisi o događajima koji nam se događaju, nego o načinu na koji događaje doživljamo,

Mi se kršćani radujemo jer je Uskrsli Gospodin među nama kao uskrsli, proslavljeni Gospodin koji sjedi zdesna Ocu i koji nas kod Oca stalno zagovara. Uskrsna radost nije površna radost, nije radost u nekim umjetnim radostima, u drogi, u alkoholu, u uspjehu. Uskrsna radost je konačna radost uzrokovana konačnom pobjedom Kristovom nad smrću, uzrokovana našim sudjelovanjem u vječnom životu koji nam je Krist podario po krštenju, uzrokovana sigurnošću da je Uskrsli prisutan među nama: „Evo, i ja sam s vama do svršetka svijeta!“ (Mt 28,20)

vamo, s njima se suočavamo. U lauretanskim litanijama Mariju nazivamo: „Uzročice naše radosti!“ Ona je uzrok naše radosti jer nam je podarila Isusa, našu radost, naše veselje, našu utjehu, naše spasenje! Ona je s nama i vazda nas zagovara kod svoga Sina, našega Gospodina.

Svjedočite svoju vjeru

Kad roditelji zatraže krštenje svojega djeteta, oni svjedoče svoju vjeru u Boga. Žele da i dijete bude dionikom njihove vjere u Boga, Oca našega Gospodina Isusa Krista. Na blagdan Krštenja Gospodnjega ove godine, 13. siječnja, Rimski je biskup papa Benedikt XVI. pozdravio roditelje koji su donijeli svoju djecu da ih krsti u Ime Oca, i Sina, i Duha Svetoga, u Boga Trojedinoga, riječima: „Tražeći krštenje za svoju djecu vi, dragi roditelji, očitujete i svjedočite svoju vjeru, svoju radost nad time da ste kršćani i da pripadate Crkvi. Donijeli ste djecu na krštenje jer ste svjesni da ste primili veliki dar od Boga, vjeru, dar koji nitko od nas ne može sam za se zaslužiti, nego nam je darovan nezasluzeno dar kojem smo odgovorili svojim pristanom. Radosni ste što se priznajete sinovima i kćerima Božjima, radosni ste što osjećate da ste se posve predali u ruke Božje, radosni ste jer se osjećate zagrljenima njegovom ljubavlju, kao što se dijete osjeća sretnim kad ga grli njegova mama. Ova radost koja usmjeruje svakoga kršćanina na put Kristov, temelji se na osobnom odnosu s Isusom, na osobnom odnosu koji usmjeruje sav vaš život prema Bogu. On je smisao našega života, kojemu se isplati povjerovati i povjeriti svoj život. U nj se isplati položiti svu svoju nadu,

u nj uprijeti svoj pogled, u nj koji je Put, Istina i Život“. Put vjere koji počinje krštenjem temelji se stoga na sigurnosti, na iskustvu da nema ništa većega i vrijednijega od spoznaje Isusa Krista. U prijateljstvu s Isusom otkrivaju se stvarno velike mogućnosti ljudske sudbine. U njemu možemo iskusiti što je ljepota i što je sloboda. Onaj koji jednom iskusi ljepotu prijateljstva Isusova nikad se ne će toga prijateljstva odreći.

Zato je potrebno imati kumove koji nas zajedno s roditeljima odgajaju i podržavaju u vjeri u Isusa, koji nam pomažu da odrastamo u vjeri i u svjedočenju evanđeoskih vrijednosti i u prenošenju evanđeoskih istina drugima s kojima zajedno živimo. Znati i moći uvijek pružati primjer dobrih kršćana drugima zadaća je nas kršćana. Živjeti kršćanske krjeposti, to je naš zadatak! Nije lako otvoreno očitovati i beskompromisno živjeti ono u što vjerujemo, osobito u kontekstu vremena u kojem sada živimo, u društvu koje drži zastarjelim i nesuvremenim živjeti vjeru Isusovu. Na osnovi toga mentaliteta danas se i među kršćanima može naći onih koji se ne će moći posvema, bez zadržke, odlučiti za Krista i u nj vjerovati. Danas mnogi Boga smatraju ograničenjem svoje slobode, nečim što im priječi da budu posve svoji na svome. No to nije točno. Oni koji tako misle svjedoče da nisu shvatili Boga. Upravo putujući putem Isusovim, živjeti svoju vjeru, shvaćamo kako Isus ostvaruje na nama oslobodilački čin Božje ljubavi koji nam pomaže da napustimo svoj egoizam, da nas dovede do punine života u zajedništvu s Bogom i s bližnjima. „Bog je ljubav i tko ostaje u ljubavi u Bogu ostaje!“ (1 Iv 4,16.).

Foto: ICM

Bitne značajke međugorske duhovnosti – međugorske poruke (XIV.)

Nije lako reći odakle dolaze prijeteći utjecaji sotone, iz same župe ili izvana. Činjenica je da se Gospa obraća izravno župi, ali ako se ima na umu za što je župa izabrana, onda se ništa ne može ograničiti samo na nju.

fra Ivan Dugandžić

Čašćenje križa Gospodinova

Slično vrijedi i za četvrtu poruku koju je Gospa dala odmah sljedećeg četvrtka, a na početku korizme: „Draga djeco! Na poseban način večeras vas pozivam da u korizmi častite rane moga Sina, koje je zadobio od grijeha ove župe. Sjedinite se s mojim molitvama za župu...“ (22. 3. 1984.). Ta poruka također ima dalekosežno značenje za kasniji razvoj međugorske duhovnosti. Ona je u župi zaživjela u dvama do danas prepoznatljivim oblicima: u čašćenju križa Gospodinova svakoga petka poslije večernje Mise i u pobožnosti križnoga puta uz Križevac, što je svaki dan obavljaju pojedinci i skupine hodočasnika, a župa zajedno s hodočasnici svakoga petka, te posebice u sve korizmene petke.

U svojim sljedećim porukama Gospa je tu praksu više puta podržala, pohvalila i preporučila. To je posebice došlo do izražaja u porukama koje su neposredno prethodile proslavi svetkovine Uzvišenja svetoga Križa na Križevcu. Prvo je Gospa istaknula: *I križ je bio u Božjem planu kad ste ga sagradili*, a u istoj je poruci pozvala župu: *Ovih dana napose idite na brdo i molite pred križem* (30. 8. 1984.).

Zanimljiva je povijesna pozadina te poruke. Križ je na Križevcu podignut 1934. godine, kada je Crkva slavila veliki jubilej tisuću i devetstote obljetnice Isusove smrti na križu. Razmišljajući kako taj veliki jubilej kršćanstva ovjekovječiti i u župi Međugorje, tadašnji župnik fra Bernardin Smoljan predložio je župljanima da podignu križ na brdu Šipovcu ponad Međugorja, što su oni s oduševljenjem prihvatili te zbog toga i brdu promijenili ime u Križevac.

Iako je to bio pothvat koji bi i za današnju građevinsku tehniku bio ozbiljan izazov, žu-

pljani ga se nisu plašili. Njihova ljubav prema križu bila je jača od svega. Gospa u svojoj poruci otkriva kako je sve to odavno bilo u Božjemu planu. Možemo reći da to danas potvrđuju rijeke hodočasnika kojima je križni put na Križevcu postao jedna od najvažnijih točaka njihova hodočašća.

Križ – izvor mira i pomirenja

Odmah u sljedećoj poruci Gospa poziva župu: „Draga djeco! Bez molitve nema mira. Zato vam kažem, molite pred križem za mir“ (6. 9. 1984.). Ta poruka vraća nas u prve dane ukazanja, točnije u treći dan kada je Gospa u sjeni križa progovorila vidjelici Mariji Pavlović: „Mir, mir, mir i samo mir!“, i s vrlo žalosnim izrazom lica dvaput ponovila: „Mir mora zavladati između Boga i čovjeka, a i između ljudi!“ Dok je tada poruka mira izgovorena samo načelno kao izraz velike potrebe čovjeka i svijeta bez mira, u svojim kasnijim porukama župi Gospa je mnogo konkretnija kad poziva na čašćenje križa, držeći to jednim od najsigurnijih putova prema miru.

I sljedeće godine za svetkovinu Uzvišenja sv. Križa opet je sadržaj poruke križ, ovaj put s posebnim naglaskom na njegovo mjesto u obiteljima: „Draga djeco! Želim vam reći da ovih dana u središtu bude križ. Molite se napose pred križem iz kojega dolaze velike milosti. Sad obavite u svojim kućama posebnu posvetu križu. Obećajte da ne ćete vrijeđati Isusa ni križ i nanositi mu pogrdę“ (12. 9. 1985.). Potomci onih koji su u dubokoj vjeri i zahvalnosti podigli križ na Križevcu pozvani su da križ dobije dostojno mjesto u njihovim obiteljima i životima, kako bi mogli biti svjedoci oni-

ma koji će kao hodočasnici doći u njihovu župu.

Godinu dana kasnije Gospa je još jasnija u otkrivanju tajne i poruke križa. Od radoznog slavljenja svetkovine župljani se trebaju okrenuti sebi i svojim križevima te ih združiti s Isusovim križem: „Draga djeco! Za ove dane, dok slavite radosno križ, želim da i za vas vaš križ bude radost. Napose, draga djeco, molite da mognete prihvatiti bolest i patnje s ljubavlju kako ih je Isus prihvatio“ (11. 9. 1986.). To je primjena Isusove jasne riječi upućene svim svojim učenicima: „Ako, dakle, tko želi ići za mnom, neka se odreče samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka me slijedi“ (Mk 8,34).

Obraćanje nikad nije dovršeno

Svi ovi pojedinačni oblici duhovnosti, što dolaze do izražaja u različitim Gospinim porukama, samo su posebni vidici obraćenja na koje je Gospa pozvala već prvih dana. A obraćenje nije samo čin odluke i stvar jednoga trenutka, već je to proces čišćenja srca i rasta u vjeri koji traje i doživljava svoje uspone i padove. Sve je to prepoznatljivo u brojnim porukama četvrtkom, u kojima Gospa uvijek iznova župu potiče na obraćenje, upozorava je na opasnosti koje na nju vrebaju, kori zbog mlakosti i polovičnosti, a ponajviše je hrabri da ustraje na putu za koji je izabrana.

Taj put popraćen je porukama različita sadržaja i snage, od početnog poziva župi: „Obraćajte se vi u župi... Tako će se moći obratiti oni koji budu ovamo dolazili“ (8. 3. 1984.) preko poziva da se moli za obraćenje grješnika (2. 8. 1984.), da se pristupa sakramentu pomirenja (24. 3. 1985.), da se potpuno preda Bogu (2. 1. 1986.), da se svakto pojedinačno obraća (13. 2. 1986.), pa sve do poziva da se župa uvijek iznova opredjeljuje za poruke i da ih vrši (30. 10. 1986.). Sve to pokazuje kako Gospa budno bdije nad župom i vodi je na putu obraćenja, imajući dakako razumijevanja za sve otpore.

Bez obzira na to kome su poruke upućene, Gospa je trajno u ulozi mudre i brižne odgojiteljice. Na početku ukazanja prevladava osobno oblikovanje pojedinih vidjelaca i isticanje vjere u prvi plan. Poruke četvrtkom ponajprije su upute za župu Međugorje, a mjesečne poruke upućene su svemu svijetu. Gospa nastupa kao odgojiteljica koja zna da nema odgoja bez trajnog i upornog poticanja i ponavljanja zadanog gradiva – da se izrazimo školskim jezikom.

To je razlog što se površnom promatraču može činiti da se neke poruke često i monotonno ponavljaju. No to nije točno. Ponavljaju se teme: poticaj na obraćenje, molitvu, post, čitanje Sv. pisma, poziv na molitvu za mir u svijetu... Ipak, izričaj tih poruka uvijek je drukčiji i ima stanovitu dinamiku pri-

lagodenu znakovima vremena, odnosno stanju svijeta i Crkve. Jednom je to poziv Majke svojoj djeci u obliku molbe, drugi put lagan majčinski ukor zbog slabog odaziva i prihvatanja poruka, pa onda upozorenje na snagu i zavodljivost zla kojemu se treba oduprijeti itd.

Protivni plan sotone

Gospin plan sa župom, da u njoj ostvari oazu mira, trajno nailazi na otpor protivne sile koju Gospa otvoreno zove sotonom. On poduzima sve da onemogući plan koji Bog ima s Gospom i njezinim porukama. Zato su tako brojne poruke koje upozoravaju na moć sotone i pozivaju župu na budnost. Samo nekoliko mjeseci od početka davanja poruka župa je ozbiljno upozorena na snažan otpor Zloga: „Draga djeco! Ovih dana sotona želi da omete moje planove. Molite da se ne ostvari njegov plan. Ja ću moliti svoga Sina Isusa da vam da milost da osjetite u kušnji sotone Isusovu pobjedu“ (12. 7. 1984.). Upozorenje na opasnost, poziv na molitvu i obećanje njezina zagovora idu zajedno. Župa ne će biti pošteđena kušnja, ali u kušnjama joj molitva jamči pobjedu. Dodatno ohrabrenje za župu predstavlja zajamčen Gospin zagovor kod Isusa.

Nakon nekoliko uzastopnih poziva na molitvu, kušnja očito još nije posve minula pa dolazi novo upozorenje i novi poziv: „Draga djeco! Molite, jer sotona i dalje želi pomrsiti moje planove. Molite srcem i u molitvi predajte Isusu sebe!“ (11. 8. 1984.). Poslije kraćeg zatišja, na prijelazu iz jedne u drugu godinu opet nekoliko zabrinjavajućih poruka. Prvo Gospa podsjeća kako je „ovoga Božića sotona na poseban način želio pomesti Božje planove“ (27. 12. 1984.), a kratko potom upozorila je kako se „ovih dana sotona podmuklo bori protiv ove župe“ (17. 1. 1985.) i kako „sotona još želi raditi da oduzme svakom vašu radost“ (24. 1. 1985.).

Između one poruke nakon Božića i ovih dviju početkom nove godine došla je i poruka posredstvom vidjelice Vickę, koja govori o istoj kušnji: „Draga moja djeco! Sotona je toliko jak i svim silama želi smesti moje planove koje sam s vama započela. Vi molite, samo molite i nemojte nijednoga trenutka stati. I ja ću moliti svoga Sina da se ostvare svi moji planovi koje sam započela. Budite strpljivi i ustrajni u molitvama! I nemojte dopustiti da vas sotona obeshrabri. On jako djeluje u svijetu. Budite opreznii!“ (14. 1. 1985.).

Molitvom se zaštititi od sotonskog djelovanja

Nakon otprilike pola godine zatišja, Gospa se ponovno vraća na tu temu. Ovaj put je to po-

najprije očitovanje naklonosti župi i obećanje zaštite, što prati poziv na molitvu: „Draga djeco! Volim župu i svojim plaštem čuvam je od svake radnje sotonske. Molite da sotona odstupi od župe i svakog pojedinca što dolazi u župu. Tako ćete moći čuti svaki zov Božji i odgovoriti svojim životom“ (11. 7. 1985.).

Poziv da se župa molitvom zaštiti protiv djelovanja sotone Gospa je u kratkim razmacima ponovila još dvaput (8. 8. i 29. 8. 1985.), a potom je objavila uspjeh te molitve i propast plana sotone: „Draga djeco! Danas vam zahvaljujem za sve molitve! Molite i dalje sve više, tako će sotona od ovoga mjesta biti dalje. Dragi djeco, plan sotone je propao. Molite da se ostvari ono što Bog planira u ovoj župi“ (5. 9. 1985.). No time ta opasnost nije minula zauvijek. Upozorenje na opasnosti koje vrebaju od strane sotone bit će tema i kasnijih poruka.

Ipak čini se da je to bio prijelomni trenutak u djelovanju sotone protiv Gospina plana u župi. Do kraja poruka četvrtkom bit će, doduše, spomenut još dva puta, ali ne tako alarmantno, već više kao moguća opasnost za Božji plan koji se ostvaruje u župi. Prvi put je to početkom sljedeće godine: „Draga djeco! Danas vas pozivam da svi molite da se ostvare Božji planovi s nama i sve ono što Bog želi preko vas! Pomozite da se obrate drugi, napose oni koji dolaze u Međugorje. Dragi djeco, ne dopustite da u vašim srcima na vlada sotona i da budete sotonska slika a ne moja. Pozivam vas da molite kako biste mogli biti svjedoci moje prisutnosti“ (30. 1. 1986.).

Zadnji put u porukama župi sotona je spomenut uz podsjećanje na obećanje mira što ga on ugrožava: „Draga djeco! Znaete da sam vam obećala oazu mira, a znate da pokraj oaze postoji pustinja, gdje sotona vrebala i želi iskušati svakoga od vas. Dragi djeco, samo molitvom možete pobijediti svaki utjecaj sotone na svome mjestu. Ja sam s vama, ali vam ne mogu oduzeti vaše slobode“ (7. 8. 1986.).

Nije lako reći odakle dolaze ti prijeteći utjecaji sotone, iz same župe ili izvana. Činjenica je da se Gospa obraća izravno župi, ali ako se ima na umu za što je župa izabrana, onda se ništa ne može ograničiti samo na nju. Upozoravajući na djelovanje sotone danas i u Crkvi i u svijetu, papa Benedikt kaže: „Budimo realistično spremni na to da zlo uvijek napada, i iznutra i izvana, ali da su i sile dobra uvijek prisutne i da je Gospodin konačno jači od zla. A Majka Božja za nas je vidljivo, majčinsko jamstvo Božje dobrote koja uvijek ima zadnju riječ u povijesti.“ Iako te riječi nisu izgovorene s izravnim pogledom na Međugorje, one posvema odražavaju njegovu stvarnost.

(Svršetak)

Sveta Misa – srce i duša naše vjere, Srce svijeta i Sunce spasa (IX.)

Euharistija je bila i ostala u središtu cjelokupnoga crkvenog života. Ona je središte svih zbivanja, izvor života i crkvenoga poslanja, cilj sveukupne crkvene aktivnosti. Ona je nezamjenjiva u životu Crkve i vjernika.

fra Petar Ljubičić

Od Kristove žrtve do našega sebedarja
Iz Euharistije izvire sve milosti Božje i u njoj se događa stvarno posvećivanje ljudi: „Iz liturgije dakle, osobito iz Euharistije, kao s izvora, izliva se na nas milost te se s najvećim uspjehom postizava ono posvećenje ljudi i proslava Boga u Kristu, prema čemu se, kao prema svojoj svrsi, stječu sva druga djela Crkve“ (Sacrosanctum concilium).

Euharistija je punina iz koje se izvlači pouka za svako vrijeme te svako društvo i priliku. Euharistija je najuzvišenije, najpotrebnije služenje koje možemo pružiti svijetu. Življenje sakramenta Euharistije, najvećega i neprocjenjivog dara zajednici vjernika, od goleme je važnosti.

Euharistija je oružje vjere koje daje snagu onima što bdiju i pripremaju se za borbu, a Crkva je ona koja ga udjeljuje vjernicima i time im vraća hrabrost i oživljuje spremnost da ustraju u borbi do kraja.

Nije nevažno ni to da se u sakramentu Euharistije obnavlja savez između Gospodina i ljudi, a iz svega je jasno da je riječ o konačnom savezu Novoga zavjeta uspostavljenom u krvi Kristovoj i ispunjenju svih stozavjetnih nepotpunih saveza koji su bili nagovještaj ovoga potpunog saveza.

Drugi vatikanski sabor predstavlja Euharistiju kao otajstvo koje je Krist ustanovio na Posljednjoj večeri. Ona je žrtva Kristova tijela i krvi kojom je Spasitelj htio ovjeko-

vječiti „žrtvu na križu kroz stoljeća, sve dok ne dođe“.

Ona je žrtva koja kroz stoljeća posadašnjuje Kristovu žrtvu, smrt i uskrsnuće pa stoga postaje i spomen-čin. Čin je jer obnavlja jedinstveno djelo otkupljenja koje je Krist prikazao Ocu za spas svega svijeta, a spomen je jer se stoljećima Crkva sjeća i na isti način, s istim spasenjskim ciljem i učincima prikazuje ovu žrtvu Ocu nebeskomu.

Povijesna je i teološka činjenica da je ovaj spomen-čin povjeren Crkvi, Kristovoj zaručnici koja ga slavi i prikazuje za spas svega svijeta.

Uz ove dvije dimenzije – žrtvu i spomen-čin – Sabor spominje i treću, ne manje važnu,

a ponekad toliko zanemaranu. Euharistija je i vazmena gozba koja, istina, ima svoje posebnosti u odnosu na bilo koji drugi tip i oblik gozbe, kao i posebnosti u odnosu na židovsku pashalnu gozbu. Može se zvati vazmena gozba jer je ustanovljena za vrijeme Kristova slavlja pashalne gozbe po strogo određenom obredu, a i slavljena je u određenom religioznom kontekstu, riječ je o židovskom slavlju izlaska iz Egipta i čekanju konačnoga oslobođenja. Razlika je, međutim, u tome što se na ovoj gozbi „Krist blaguje, duša se napunja milosti i daje nam se zalag buduće slave“.

Krist je hrana i zamjenjuje pashalno janje koje je zapravo bilo nagovještaj pravoga Jaganjca. Duša se ne hrani, tj. ne ispunja samo vjerom i željom za oslobođenjem iz ropstva, nego se napunja milošću, odnosno spašava se ako su istinite riječi apostola Pavla da smo „milošću spašeni“.

S onoga zemaljskoga mesijanskog iščekivanja premješta se pogled na nebesko, eshatološko iščekivanje. I opet s jednom razlikom. Ovo iščekivanje nije više protkano samo vjerom i nadom, nečim neopipljivim i nedohvatljivim što nam izmiče, nego nam se daje zalag buduće slave. Hraneći se tijelom Kristovim i ispunjavajući se milošću, imamo zalag da će Gospodin biti vjeran svomu savezu i obećanjima. Blagovanje Kristova tijela dokaz je da se Bog potpuno založio za nas. Ljubeći nas dokraja, dao je svoga Sina za nas pa će nam tako s Njime i po Njemu sve darovati.

Euharistija nije samo Božji dar ljudima u Kristu, nego je ona po istom Kristu zahvalni odgovor ljudi za Božju dobrotu i darove jer je Krist bio i pravi čovjek koji nas je svojim riječima i primjerom poučio kako vjerovati, ljubiti i prikazati se Bogu.

Euharistijska je žrtva trajno uspostavljena sve čvršćega saveza s Bogom koji vodi potpunom sjedinjenju i neraskidivom jedinstvu. U Kristu i po Kristu, koji je postao nama jednak u svemu osim u grijehu, Euharistija postaje i naša žrtva a ne samo Njegova, kao ni samo svećenika koji je prikazuje na oltaru. Svećenik je, doduše, prikazuje na oltaru, ali je prikazuje u Kristovo ime, kao što ju je i Krist prikazao za spas cijeloga svijeta. Zato postoji žrtva i slavlje svih vjernika koji se sjedinjuju sa žrtvom što biva prikazana po rukama svećenika.

Kako slaviti presvetu Euharistiju?

Vrlo je važno kako slavimo euharistijsku žrtvu. Pristupajmo slavlju s pravim duševnim raspoloženjem, strahopoštovanjem, živom vjerom i ljubavlju, aktivno i ponizno.

Ponizno slaveći Euharistiju pozvani smo što dublje prodrijeti u bit ovoga otajstva vje-

re te onda „svjesno, pobožno i djelatno sudjelovati u svetom činu“.

Biti na sv. Misi, tj. susresti se s euharistijskim Gospodinom, trebala bi biti naša najvažnija i najsvetija dužnost. S Gospodinom se ne susreću oni „koji imaju vremena“, nego oni koji su svjesni svoga vjerničkog odnosa s njim. Na Misu ne idu oni koji moraju tu biti reda radi ili oni koji se boje da ne upadnu u grijeh, nego oni koje vjernička svijest potiče da sudjeluju djelatno, aktivno, kao djeca koja su u kući svoga Oca, i da svojim sudjelovanjem pridonese kako bi i drugi ostvarili jače i bolje zajedništvo s Ocem.

Za vrijeme euharistijskoga slavlja dajemo se poučiti riječju Božjom čiji istinski i duboki smisao nije samo intelektualna formacija i stjecanje znanja, nego uspostava odnosa na relaciji Otac – dijete po kojem se stvara čvrsta veza povjerenja i ljubavi.

Cilj okrepe Kristovim tijelom nije puko održavanje na životu duhovnih funkcija ni moralno preživljavanje i mlakost, vegetiranje evanđeoskih vrjednota, cementiranje postignutih krpeposnih ciljeva, postizanje nekakvih osobnih interesa i ostvarivanje privatnih planova, nego svagdanji rast u milosnom životu.

Istinska je nakana slavljenja svetih otajstava da vjernici „nauče prikazivati sami sebe, i da se tako po Kristu posredniku iz dana u dan usavršavaju u jedinstvu s Bogom i među sobom, da napokon Bog bude sve u svemu“.

Kao što vidimo, najdublji smisao i cilj sakramenta Euharistije je ostvarenje zajedništva i jedinstva s Bogom, koje iz dana u dan postaje snažnije, životnije i životvornije. Euharistija treba postati središnje iskustvo vjere, vrhunac sinovskoga odnosa prema Bogu, kao i model vlastitoga predanja i života, koji ostvaruje svoj smisao u iskrenom darivanju sama sebe, kojim se ostvaruje i jedinstvo među ljudima (usp. Ivan Bodrožić, str. 188-191).

Marija je uvijek pokraj svetohraništa

Sveti Peter Julian Eymard, koji je gajio veliku ljubav prema svetoj Euharistiji, tvrdio je da je Blažena Djevica Marija nakon Isusova uzašašća na nebo živjela „u Presvetom sakramentu“ i stoga ju je ovaj svetac zvao „naša draga Gospa od Presvetog sakramenta“.

Sveti otac Pio često je znao svojoj duhovnoj djeci govoriti: „Zar ne vidite da je Marija uvijek pokraj svetohraništa?“ Suotkupiteljica je doista tamo kao i kad je stajala na Kalvariji „kod Isusova križa“ (Iv 19,25).

Stoga je sveti Alfons Liguori svaki posjet euharistijskom Isusu povezivao s posjetom Mariji. Sveti don Bosco znao je reći: „Usrdno vas molim da svima preporučite najprije klanjanje Presvetom sakramentu, a potom da iskažete čast Mariji.“

Sveti Maksimilijan Kolbe preporučivao je da pri posjetu euharistijskom Isusu nikad ne zaboravimo nazočnost Majke Božje, da je zazovemo i s njom se sjedinimo.

U životopisu svetoga Hijacinta, dominikanca, čitamo kako je jednom, da bi spriječio oskrvrnuće, skočio do svetohraništa, izvadio kalež s hostijama i sklonio ga na sigurno mjesto. Dok je svetac s hostijama na srcu izlazio iz crkve, čuo je riječi iz Marijina kipa koji stajao pokraj oltara: „Zašto odnosiš Isusa bez mene?“ Svetac je zbunjeno zastao razumjevući upozorenje, ali nije znao kako sa sobom ponijeti i Marijin kip. Približio se nesigurno kipu pokušavši ga slobodnom rukom podići. Nije trebalo nikakva napaora. Kip bijaše lagan kao pero. Ova zgoda pokazuje duboku nježnost: Mariju prihvatiti s Isusom doista nije teško i ne iziskuje nikakav napor jer oni žive „jedan u drugome“ (Iv 6,57) na posve uzvišen način.

Odgovor svete Bernardice Soubirous što ga je dala čovjeku koji ju je skakljivim pitanjem htio dovesti u nepriliku, iznimno je lijep. Pitao ju je: „Raduješ li se više kada primaš svetu pričest ili kad u špilji vidiš Majku Božju?“ Mala svetica na trenutak razmisli pa reče: „Koje čudno pitanje! Njih dvoje se ne može razdvojiti, Isus i Marija su uvijek zajedno.“

Svaku bismo svetu Misu trebali započeti sa živom vjerom i žarkom ljubavlju, primjerice:

Isuse Kriste, božanski Spasitelju,
Ti si za mene rođen, na križu umro i treći dan uskrsnuo. Tvoja muka i smrt za mene je i za sve ljude bila spasonosna. Ne dopusti da to ikomu bude uzaludno. Evo me sada pred Tobom. Želim biti na Misi srcem i dušom. Želim Boga hvaliti i slaviti. Slaveći Euharistiju, posadašnjujemo sve ono što si za nas učinio. Ti poznaješ sve moje nakane i molitve, brige i opravdane želje. Donosim Ti sve one kojima sam obećao da ću ih se sjetiti i za njih moliti. Pridružujem i one za koje se nitko ne moli i one koji su posebice potrebni Tvoje pomoći i milosrđa. Želim Te proslaviti ovom misnom žrtvom i zahvaliti za sve što si mi do sada darovao. Budi hvaljen i slavljen u sve vjeka vjekova. Amen.

Unutarcrkveni kontekst Gospinih ukazanja (I.)

Prevoditelj Novog zavjeta i Pjesme nad pjesmama, sveučilišni profesor teologije, autor mnogih knjiga, fra Ljudevit Rupčić (1920. – 2003.), u siječnju 1983. objavio je knjigu *Gospina ukazanja u Međugorju*. Jedinu razlog pisanja ove knjige, kaže autor, bio je tražiti, naći i priopćiti istinu. Riječi napisane prije trideset godina i te kako su aktualne i danas.

fra Ljudevit Rupčić

Neobični događaji u Međugorju ne mogu se ni u svom nastanku, ni razviku, ni procjeni izdvojiti iz konteksta djelovanja Duha Svetoga u Crkvi jer su sva zbivanja u njoj njegovo djelo. On je puni Božjim životom, čuva, vodi i obdaruje plodovima svetosti, mira i spasenja. Zato i Gospina ukazanja, poruke, čudesa i obraćenja mogu potjecati samo od njega. To je zajedničko djelovanje Presvetog Trojstva, ali se s opravdanjem pripisuje Duhu Svetomu. Jer, Božja ljubav i djelovanje koji potječu od Oca idu preko Sina i u Duhu Svetom dotiču vanjski svijet. Zbog toga se Duh Sveti zove u Evanđelju prst Božji, o kojem Krist svjedoči: „Ako li ja zbilja prstom Božjim izgonim zle duhove, onda je došlo k vama kraljevstvo Božje“ (Lk 12, 20). U svezi s tim, i Michelangelo je oživljavanje čovjeka prikazao dodiranjem prsta Božjega. Duh je Sveti stalni stanovnik Crkve i pratilac ljudske povijesti. On u njima stvara sve novo.

Isto je tako i sa spasenjem svijeta. Ljudi samo u Duhu imaju pristup Bogu (usp. Ef 2, 18). Marija je u Duhu Svetom začela Sina Božjega, Isusa Krista. Apostoli su tek primanjem Duha bili sposobni za svoje poslanje. Crkva je tek dolaskom Duha Svetoga na Pedeseticu zaživjela. On je život Crkve i o nje-mu ovisi njezina snaga, svetost, rast, nezabludivost i neuništivost. Zato nema u Crkvi ni jednog spasiteljskog čina koji ne bi makar posredno potjecao od njega i nosio njegov pečat, niti ima bilo čega drugog što ne bi bilo pod njegovim nadzorom.

Duhovski karakter međugorskih događaja

Ako se u Duhu i s Duhom gledaju događaji u Međugorju, ne može ostati nezapažen

njihov duhovski karakter. Marija koja je začecem božanskog Spasitelja postala Božjom suradnicom u spašavanju ljudi, pokazuje se i u Međugorju u istoj ulozi. Ona tu očito nastavlja svoje materinstvo rađanjem Crkve. Sva njezina djelatnost odaje majčinski karakter, počev od njezina vedrog nastupa, posredovanja evanđeoskih poruka, obraćenja, ozdravljenja i drugih čudesa, kojima rađa ljude s novim, Božjim, životom u njima. Njezino DA rođenju Spasitelja u Međugorju se produžuje i pokazuje u rađanju spašenih. Poticanje na vjeru, obraćenje, mir, ispovijed, pričest i istodobno posredovanje djelotvorne milosti da to ljudi prihvatite i ostvare, način je rađanja Crkve. Time upravo Marija postaje njezinom majkom, kao što ju je i Krist predstavio (usp. Iv 19, 26-27), te kako je rodila Spasitelja u Duhu tako rađa i Crkvu u njemu. Marijina je roditeljska akcija njezina ukoliko je u njoj, ali je prije toga akcija Duha Svetoga jer potječe od njega. Stoga, gdje se god rađaju kršćani, nazočni su i djelatni i Marija i Duh Sveti. Doduše, po tome se Međugorje ne bi razlikovalo od drugih mjesta na kojima se to isto zbiva i bez ukazanja. Postoji ipak razlika. U Međugorju se to zbiva odjednom, brojno, intenzivno, a da to nitko od ljudi nije ni planirao ni očekivao. Štoviše, Crkva ni početka nije bila prema tome samo skeptična, nego je još od toga odvrćala.

Posebni Božji zahvat po Mariji, posrednici milosti

I mjesto ukazanja i svjedoci bili su po sebi nezamislivi i nevjerovatni. Da su to i pametni ljudi planirali, odabrali bi i drugo mjesto i druge svjedoke. S druge strane, snaga uvje-

Međugorje u ožujku 1982.

renja, iskrenost svjedoka, nutarnje i vanjske pozitivne moralne promjene u ljudima koji su bili nazočni događajima, nadilaze svaki drugi događaj te vrste i svako drugo mjesto takvog događaja. Ako se, unatoč tome svemu neočekivanom i nepovoljnom, iz dana u dan okuplja sve više ljudi koji – da opet glasimo – nisu neki znatizeljnici i avanturisti nego pokajnici i obraćenici; ako se broj hodočasnika i obraćenika s vremenom ne umanjuje nego povećava sve do sada; ako se na samu obljetnicu prvog ukazanja Gospina slije stotinu ljudi spremnih da prihvate Gospine poruke, a ne nešto drugo, onda to mora imati neki izvanredan razlog jači od svih onih koji s mukom skupljaju iste ljude za istu stvar i to u pogodnijim uvjetima, ali s daleko manjim ili nikakvim uspjehom. Usporedo s tim, nigdje se ni u svezi s propovijedanjem i bogoslužjem ni izvan njih ne događaju tako čudesne, brojne i javne pojave kao baš u Međugorju. Kad se to ne može zanijekati, kako ga drukčije tumačiti nego posebnim Božjim zahvatom po Mariji, posrednici milosti. Oni koji to ne vide i ne čuju mogu pošteno posvjedočiti samo da oni ne vide i ne čuju, a ne da ničega nema, i da drugi ništa ne vide. Jer, svjedoci koji ne vide, nisu nikakvi svjedoci ni istinitosti ni neistinitosti nekog događaja.

S trnja se ne bere grožđe

Među mnoštvom svijeta koji stalno pritječe u Međugorje ima mnogo onih koji preko dvadeset, trideset i četrdeset godina nisu pohađali crkve, niti se ispovijedali, ni pričestivali, ni molili, a došli su u Međugorje i odjednom promijenili svoj život. Ako je ista crkva bila prije preširoka a sad je pretijesna; ako su isti

propovjednici sa istim Evanđeljem bili dosadni i neuvjerljivi a sada su uvjerljivi; ako se prijašnji poziv na obraćenje odbijao od ljudi kao od kamena a sada odjekuje kajanjem i obraćenjem, onda ima nešto ili netko tko je snažno uvjerio, povukao i promijenio te iste ljude. Ako su oni uvjereni da su to učinili Bog i Gospa, zašto to ne bi bilo istinito kad ni slučaj, ni halucinacija, ni opsjena, ni materijalni interes, ni bolest nemaju nikakva osnova. Jer, s trnja se ne bere grožđe.

Gospa okuplja Crkvu oko sebe u Međugorju (usp. Dj 1, 13-14) i čuva je da se ne bi pretvorila u smetenu i zbrkanu gomilu, koja ne zna zašto se okuplja i što hoće. Tako se može razumjeti silaženje svijeta s brda ukazanja u crkvu radi slušanja riječi Božje, slavljenja Mise i primanja sakramenata ispovijedi i pričesti. Gospa se i tu ponaša kao u Crkvi. Ona ne nadomješta evanđelje niti njegove ustanove zamjenjuje svojim zapovijedima, nego stoji zdušno u službi evanđelja i spasenja. Ona ukazanjem želi ljude navratiti na prihvaćanje i proživljavanje evanđelja. Njezina ukazanja nisu postala cilj nego poticaj vjeri u Krista i obraćenju. Da je to glavno, potvrđivala su čudesa ozdravljenja i druga znamenja koja su to pratila.

Ni na tom mjestu ni na nekom drugom tih pojava do sada nikada nije bilo, a sve je drugo isto. Ako jednako međugorsku crkvu zajednicu koja je postojana u apostolskom nauku, zajedništvu života, lomljenju kruha kao što je bila jeruzalemska radi istoga prate isti čudesni znaci koji su pratili prvu jeruzalemsku zajednicu, onda je zbog toga očito da je u oba slučaja posrijedi isti Duh koji to čini (usp. Dj 2, 42-43). To je upravo ispunjenje Kristova obećanja prema kojem će

čudesa pratiti one koji budu vjerovali (usp. Mk 16, 17).

Otvorenost Duhu Svetomu

Ta se djela ne mogu nikako odvojiti od nazočnosti i djelovanja Duha Svetoga u Crkvi, koji „puše gdje hoće“ (Iv 3, 8) i služi se drugima slobodno. On jednostavno uvijek pa i ovdje iznenađuje. Nije se objavio u nekom uredu, akademskoj dvorani, akademikima i nekoj eliti. Ne predaje se u nekim pojmovima, teološkim zaključcima, analizama, definicijama. Izabire za privilegirane suradnike i ovdje sada kao i uvijek male, slabe ljude i neznatna sredstva da na njima bude očitija njegova nazočnost, a u njihovu djelovanju njegova svemoć. Tako je uzео Mariju, apostole i njima slične. On je snaga, život, akcija. Kad nekoga odabere, ulazi u njega kao u Mariju i apostole i potpuno ih prožima. Dotiče se njihova srca, pokreće njihove jezike, mijenja u njima osnovu njihove egzistencije, daje im novu perspektivu i orijentaciju, otapa u njima led, umekšava krutost, rastvara sustav grijeha. Nigdje nisam vidio da su ljudi toliko izloženi djelovanju Duha Svetoga, i to na tako uvjerljiv način očitivali, kao one stotine i stotine tisuća ljudi koji su se otvorili Duhu Svetom u Međugorju.

Kad je apostol Petar na Duhove govorio, nije govorio ni kao učenjak ni autoritarac nego kao onaj koji je zahvaćen nekim jačim od sebe i kao svjedok toga. Tako je i s mnogim ljudima u Međugorju, posebno s vidio-cima. Oni su posebni svjedoci. To im je uloga kojom drugima pomažu da otvore svoja srca istom Duhu. Oni govore svoje iskustvo s njim. Nisu teolozi i ne govore teološkim jezikom. Njima je ostavljeno da slobodno oblikuju svoje iskustvo jezikom kojim raspolažu. Treba znati da se Duh ne služi ljudima kao automatima, nego kao slobodnima. Tim ne prestaje biti milost što oni slobodno rade. Narav i nadnarav nisu u ljudima usporedne vrijednosti nego jedna drugu prožimaju. Vidio-ci su ostali netaknuti u svojoj osobnosti i slobodi. Oni ne objavljuju riječi ni rečenice, nego poruku Duha. Iako su im riječi i rečenice oblikom gotovo iste, ima i razlika koje odražavaju individualne psihofizičke osobnosti vidjelaca. To ne treba začuđivati. Jer, ni pisci se Evanđelja ne slažu uvijek u slovima i riječima nego u svjedočanstvu. A ono je isto iako su riječi različite.

Duhu i njegovu djelovanju izloženi su ne samo vidio-ci nego i ostali svijet koji dolazi u Međugorje. Njihova vjera nije skup nekih istina, nego životno iskustvo s Bogom. Gospin poziv na vjeru i molitvu vrlo je snažno odjeknuo. Vjera je postala praktičnija i življa. Molitva je općenita. Moli se po kućama,

putovima, njevama, a posebno u crkvi. Moli se pojedinačno i zajednički, obiteljski i masovno. Moli se često, a ponekad i dugo. Usporedo s tim vjera sve više dolazi do izražaja u pojedinačnom i zajedničkom životu. Odnosi su među ljudima, u obitelji, susjedstvu i šire izrazitije kršćanski. Tu je molitveni oblik vjere pomogao njezinu praktičnom i živom obliku.

Bogu se treba samo otvoriti

Promatrajući sve što se događa u Međugorju lako se u tome prepoznaje Duh koji je pokrenuo II. vatikanski sabor. Događaji su uklopljeni u istu perspektivu kao i on. Njegove osnovne misli ovdje poprimaju životni oblik i određen naglasak. Crkva se pokazuje živom zajednicom vjernika a ne nekom klansnom strukturom. Osobito dolazi do izražaja karizma laika. To ispunja Crkvu iznutra i čini je skladnijom i uravnoteženijom. Pri tome nema nikakve napetosti među različitim karizmama.

Ne može se previdjeti značenje laičke uloge u Crkvi ni način kako je Duh to pokazao baš u Međugorju odabirući sve same laike za suradnike u prenošenju poruka i obnavljanju Crkve iznutra. Štoviše, naglasak je pomaknut prema mladima koji se obično zanemaruju u izgradnji Crkve i čija se aktivna crkvena uloga potcjenjuje. Ako im se i poklanja neka pažnja, uvijek je ona paternalistička tako da su oni više-manje objekt, a ne subjekt zbivanja.

Upravo uloga tako mladih u ukazanju upućuje na osnovnu i nužnu dispoziciju malenosti i otvorenosti cijele Crkve prema Bogu (usp. Mk 10, 15; Mt 18, 4; Lk 1, 15-52). I tu se potvrđuje da je Duh slobodan. Uzima sebi za suradnika koga hoće. Prednost imaju slabi, mali, ponizni i oni što nisu „ništa“ (usp. 1 Kor 1, 28). Čovjek ništa ne treba ostaviti da nađe Boga. Treba mu se samo otvoriti. Na svakom mjestu, u svakom položaju i času moguće je svakomu uspostaviti s Bogom prisnan, prijateljski i životni odnos i postati velikim Božjim suradnikom.

Djelovanje Duha Svetoga nikada se, koliko ni Objava, ne događa izvan ljudi, u nekom psihičkom i društvenom vakuumu. Stoga nije beznačajno što se djelovanje Duha Svetoga u Međugorju dobri dijelom posebno veže za vidjelice. Osim što je Mariju kao laika i ženu zapala glavna uloga, pripala je i četveroma drugih ženskih. Nije li to ujedno poticaj Crkvi da ponovno premisli narav, položaj, mogućnost i ulogu žene u Crkvi i svijetu!? Jer, žena nije ni shvaćena, ni priznata, ni njezina uloga primijenjena na dobrobit cijeloga čovječanstva.

(Svršetak u sljedećem broju)

Pomirenje sa svim stvorenjem

Kada razmišljamo o pomirenju, obično mislimo na odnose s bližnjima ili među društvenim klasama, političkim strankama, narodima, a zapravo je riječ o nečemu mnogo većem.

Metropolit Anthony Bloom

Kada govorimo o pomirenju, mislimo na novi odnos, posve nov odnos među sukobljenim stranama ili između čovjeka koji je duboko uvrijeđen i onoga tko ga je uvrijedio. To od strane uvrijeditelja znači da je priznao svoju odgovornost, a od strane uvrijeđenoga traži širinu srca, spremnost prihvatiti ponižno priznanje grijeha neke osobe, kao i otvoren razgovor koji ne traži obnovu prijašnjega, nego stvaranje novoga odnosa. Gospodin kaže: „*Evo, sve činim novo!*“ (Otk 21,5).

Prve tri napukline

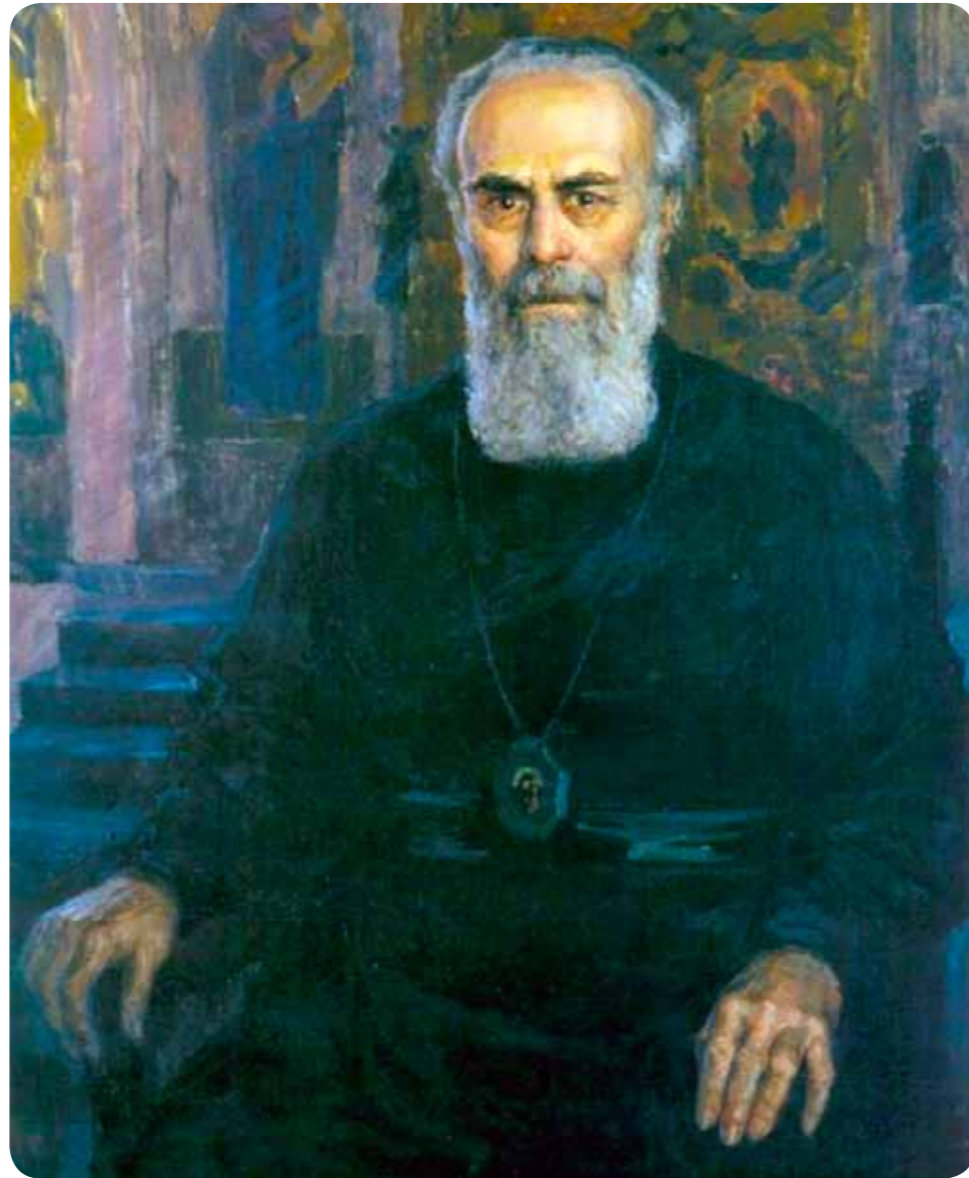
Pogledamo li Bibliju, vidjet ćemo da prva napuklina nastaje u trenutku kada se prvi ljudski par odvrća od Boga i biva odvojen od njega. Roland de Pury, francuski protestant, napisao je: „Grijeh naših prvih roditelja je u tome što su Bogu okrenuli leđa i potražili svoje ispunjenje izvan njega“. U trenutku kada su Bogu okrenuli leđa, sve što im je ostalo bila je smrt, budući da je samo Bog izvor života.

Napuklina se produbljuje u trenutku kada Kajin ubija Abela. Biblija je tako tragično jasna kada kaže da Bog govori Kajinu: „*Krv brata tvoga iz zemlje k meni više!*“ (Post 4,10). Zemlja vapi, plače zbog Ablove prolivene krvi. Tragedija je za zemlju što mora piti tu krv. To nije onečišćenje zemlje, nego se zemlja sablažnjava što se tako nešto uopće moglo dogoditi.

Treći korak po kojemu je sve stvorenje uključeno u grijeh događa se poslije općega potopa. Gospodin kaže Noi i onima koji su s njime bili spašeni: „*Neka vas se boje i od vas strahuju sve životinje na zemlji, sve ptice u zraku, sve što se po zemlji kreće i sve ribe u moru: u vaše su ruke predane. Sve što se kreće i živi neka vam bude za hranu: sve vam dajem, kao što vam dadoh zeleno bilje*“ (Post 9,2-3). Nije li to situacija u kojoj živimo? Zemlja koja je bila duboko ranjena prvim ubojstvom koje vapi u nebo, i dalje vapi zbog krvi koja se proljeva; sve stvorenje strahuje pred čovjekom koji je postao glavni predator, najopasniji grabežljivac. On je ne samo sposoban ubijati, nego brojem ubojstava prednjači u cijelom stvorenju i postaje njegov strah i trepet.

Pozvani smo doći k pameti

Iznenaduje nas kada sveti Pavao u jednoj od svojih poslanica kaže da sve stvorenje zajed-

no uzdiše i muči se u porođajnim bolima i iščekuje objavljivanje sinova Božjih (Rim 8,19-22). Sve stvorenje uzdišući očekuje trenutak kada će čovječanstvo doći k pameti, kada će se – umjesto da bude čopor grabežljivaca – obratiti Bogu, naći svoje pravo mjesto i zagrati svoju pravu ulogu.

Ako se sada upitamo koja je uloga čovjeka, pogledajmo jedan biblijski odlomak koji već stoljećima krivo tumačimo. Kada Bog kaže da čovjek ima vlast nad svim stvorenjem na zemlji, što to znači? Stoljećima smo

riječ „vlast“ shvaćali u smislu imati premoć, prevlast, nadmoć, no je li to doista tako? U engleskom jeziku, riječ „dominion“ dolazi iz latinskog „dominus“, što znači gospodar, gospodin, glava obitelji ili kućanstva, no znači li to biti tiraninom, prevladavati, imati nadmoć? Zsigurno ne. To znači biti mudar upravitelj, mudar suprug, onaj kome je povjereno sve stvorenje, tako da može rasti do punine na koju je pozvano. To je uloga dominusa, gospodara. Gospodar nije tiranin nego vodič.

Ako je tako, to znači da smo mi ljudi sve pogriješno činili. Iznevjerili smo Boga kada smo se od njega odvratili i potražili svoje ispunjenje, svoje mjesto u stvorenju izvan njega. Iznevjerili smo ga kada smo prolili krv u međusobnoj ubojitoj mržnji, kada smo se jedni prema drugima ponašali kao što se divlje životinje ponašaju prema drugim vrstama. Mi smo jedina vrsta u cijelom stvorenju koja može samu sebe uništiti. Otkad je prolivena prva krv, cijelu povijest čovječanstva prati prolijevanje krvi, a zemlja još uvijek vapi, ne zbog Ablove krvi koju je prolilo Kajin, nego zbog krvi svih Abela svijeta, i zbog krvi svih Kajina koju su prolili drugi Kajini. Suočeni smo sa situacijom u kojoj sve stvorenje strahuje pred nama jer smo grabežljivci. Mi nemamo pandže nego sablje i oružje koje nam daje moć uništiti tisuće onih koje je Bog stvorio s toliko ljubavi.

Pozvani smo dakle doći k pameti. Nije samo riječ o tome da se pomirimo jedni s drugima, nego da se pojedinačno i zajedno sjetimo koje je naše pravo zvanje. Pozvani smo biti gospodari, ali ne kao tirani nego kao vodiči. Sveti Maksim Ispovjednik kaže da čovjek ima dvije prirode, da je ukorijenjen u dvama svjetovima: s jedne strane u stvorenom svijetu, materijalnom svijetu, a s druge – po svom zvanju i po Duhu koji dolazi od Boga – u duhovnom svijetu. Naše je zvanje rasti do punine i postati sposobni sve stvorenje voditi dalje od njegove materijalnosti, da i ono ima udjela u svijetu Duha. Moramo dobro shvatiti Pavlove riječi kada kaže da će doći dan kada će Bog biti sve u svemu (1 Kor 15,28). Ne nazočan u nekolicini, nego ispuniti sve.

Pozvani smo postati dionici božanske naravi

Kada razmišljamo o činu božanskoga stvaranja, vidimo da je Bog u činu požrtvovne ljubavi pozvao u postojanje ono što nije postojalo. Pozvani smo postati dionici božanske naravi, i sve što dotaknemo – sve što je stvoreno – trebalo bi ući u to otajstvo posvemašnjega i dubokoga zajedništva s Bogom. Čovjek je stvoren od zemlje i to ga čini srodnim sa svime što je Bog stvorio. Srodni smo sa svakim atomom materije. Srodni smo sa svim elementima evolucije i razvitka stvorenoga svijeta, i zato se sve stvoreno može u nama prepoznati. Stvoreni smo na sliku Božju, i Bog nam je dao zapovijed da budemo vođe i poveznica koja će sve što je stvoreno spajati s duhovnim svijetom i sa samim Bogom, tako da jednoga dana Bog bude sve u svemu.

Stvoreni svijet nije sagriješio protiv Boga, to kažu sveti Pavao i crkveni Oci, nego trpi nesklad zbog ljudskoga grijeha. Stvorenje je

poput rasnoga konja kojim upravlja pijani konjanik. Konjanik izluđuje konja, ali mi ne optužujemo konjanika, nego konja. Ako mislimo na brutalnost divljih životinja – one su takve zato što smo se mi otklonili od Boga, koji je ključ sklada za čovječanstvo i sve stvorenje, i zato stvorenom svijetu ne možemo ponuditi rješenje. Nismo sposobni voditi ga, upravljati njime, biti učitelji, oni koji stvorenje vode prema njegovu ispunjenju.

Sluge a ne tirani

Kada pogledamo svijet oko sebe, nije li nam strašno kada uvidimo da je jedini razlog zašto sve ne teži prema Bogu činjenica da mi stojimo između stvorenog svijeta i Boga, a trebali bismo biti most, učitelji, gospodari, vođe, veliki svećenici ovoga svijeta koji sve stvorenje trebaju posvećivati, učiniti svetim. Ponašamo se prema stvorenom svijetu kao da on nema svoje zvanje, kao da je mrtav. Kako se ponašamo prema životinjama koje su nam povjerene? Nije li strašno da sav stvoreni svijet tretiramo kao svoju lovinu, umjesto da ga posvećujemo? Svijet koji stvaramo trebao bi biti takav, da prvi građanin u njemu može biti Isus Krist, pravi Bog i pravi čovjek. Stvaramo li takav svijet? Ne, a zbog toga čak ni ne osjećamo krivnju, nego se izvlačimo. Ako nastavimo tako, čovječanstvo bi moglo propasti, ali nije problem u tome. Neka propadne ako ne možemo biti ništa drugo doli sirovi i bezbožni grubijani! Ovdje ne govorim o vjernicima i ateistima, nego o svima nama.

Nemamo se pravo zvati vjernicima ako se naša vjera svodi na to da vjerujemo da imamo dobroga Boga čija je dužnost i funkcija brinuti se za nas, dok se mi ne brinemo za milijardu stvari koje je On stvorio iz ljubavi. Moramo priznati svoju krivnju, moramo je priznati aktivno, ne zato da spasimo svoju kožu, nego zato da postanemo ono na što smo pozvani. Ako spoznamo da to moramo učiniti, onda to moramo i učiniti.

Prema svemu što je Bog stvorio moramo postupati u poniznosti, onako kako sluge postupaju prema svojim gospodarima. Gospodin nam nije rekao da budemo nadmoćni tirani, nego sluge.

Tražiti oprost i ispraviti što je krivo

Evo što je pomirenje: tražiti oprost ispravljajući ono što smo krivo učinili, jer nema besplatnoga oprosta. Oprost počinje time da priznamo svoj grijeh pred uvrijeđenom stranom, molimo je za oprost i na aktivan način ispravljamo ono što je bilo krivo. To nas može stajati, ali moramo platiti cijenu kakva god ona bila. Dokle god to nismo učinili, ne će moći biti mira među nama, jer – ako svat-

Metropolit Anthony Bloom od Suroza rođen je u Lausanni 1914. Rano djetinstvo proveo je u Rusiji i Perziji, gdje mu je otac bio član ruskog carskog diplomatskog zbora. Za vrijeme ruske revolucije, njegova je obitelj morala napustiti Perziju te se 1923. nastanila u Parizu, gdje je on na pariškom sveučilištu diplomirao fiziku, kemiju i biologiju, te doktorirao medicinu. Godine 1939., prije odlaska na bojišnicu kao kirurg u francuskoj vojsci, potajno je položio monaške zavjete. Godine 1943. primio je tonsuru i dobio ime Anthony. Za vrijeme njemačke okupacije Francuske radio je kao liječnik i sudjelovao u francuskom pokretu otpora. Poslije rata nastavio je djelovati kao liječnik sve do 1948., kada je bio zaređen za svećenika i poslan u Englesku. Godine 1950. bio je imenovan vikarom ruske patrijarhalne župe u Londonu. Za biskupa je bio posvećen 1957., a 1962. za nadbiskupa zaduženog za Rusku pravoslavnu Crkvu u Velikoj Britaniji i Irskoj. Godine 1963. bio je imenovan egzarhom moskovske patrijaršije u zapadnoj Europi, a 1966. uzdignut na razinu metropolita. Na vlastiti zahtjev, godine 1974. bio je oslobođen dužnosti egzarha da bi se više posvetio pastoralnom radu. Metropolit Anthony Bloom od Suroza preminuo je 4. kolovoza 2003. Ovaj je tekst dio predavanja održanog u Engleskoj 1990.

ko traži svoj interes – čovječanstvo ne će moći biti ujedinjeno oko zajedničkoga dobra. Grabežljivci ne mogu stvoriti jedinstveno kraljevstvo, a to je upravo ono što mi pokušavamo učiniti: ostati grabežljivci, okrutni predatori, uspješni u onoj mjeri u kojoj nam to dopušta smrtonosna tehnologija, ostati sebični, strahovati jedni pred drugima, biti pohlepni i požudni, okrutni jedni prema drugima. Grabežljivci ne znaju za ljubav.

Pozvani smo graditi mir birajući zvanje koje je dovoljno veliko da obuhvati cijelo čovječanstvo, graditi Kraljevstvo Božje, što uključuje mirotvorstvo: mir čovjeka s čovjekom, mir u malenim skupinama, mir u sve većim cjelinama, ali najprije mir s onim što je Bog stvorio i u čemu živimo. Tada ćemo imati zajednički cilj, i u zajedništvu toga cilja svijet ćemo učiniti onakvim, kakvog ga je Bog želio, pa ćemo se pomiriti i jedni s drugima. Nije se dovoljno pokajati, nije dovoljno tražiti oprost od Boga: moramo postići oprost time što postajemo aktivni istinski Božji sluge i Božji poslanici u ovome svijetu.

Obradila i prevela Lidija Paris

Gospine poruke o vjeri

Vjera se spominje šezdesetak puta u četrdesetak Gospinih poruka: pet puta u prvom tjednu ukazanja, u deset poruka do travnja 1988., ne spominje se sve do svibnja 1994., a nakon toga redovito barem jednom godišnje.

„Draga djeco!

Danas vas sve želim pozvati da se svaki od vas odluči za raj. Put je težak za one koji se nisu odlučili za Boga. Draga djeco, odlučite se i **vjerujte** da vam se Bog u svojoj punini nudi. Vi ste pozvani i vi trebate odgovoriti na zov Oca koji vas preko mene zove. Molite, jer u molitvi će svaki od vas moći postići potpunu ljubav. Ja vas blagoslivljam i želim vam pomoći da svaki od vas bude pod mojim majčinskim plaštem.

Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu!“ (25. listopada 1987.)

„Draga djeco!

I danas vas pozivam da se svaki od vas odluči da ponovno potpuno sve meni preda. Samo tako ću i ja moći prikazati svakoga od vas Bogu. Draga djeco, znate da vas ljubim neizmjenno i da svakoga od vas želim za sebe. Ali, Bog je dao svima slobodu koju ja s ljubavlju poštujem i klanjam se u svojoj poniznosti vašoj slobodi. Želim da vi, draga djeco, pomognete da se ostvari sve što je Bog zamislio u ovoj župi. Ako ne molite, ne ćete moći otkriti moju ljubav i planove koje Bog ima s ovom župom i sa svakim pojedincem. Molite, da vas sotona ne privuče svojom ohološću i lažnom jakošću. Ja sam s vama i želim da mi **vjerujete** da vas ljubim.

Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu!“ (25. studenog 1987.)

„Draga djeco!

I danas vas pozivam na potpuno obraćenje, koje je teško onima koji nisu odabrali Boga. Ja vas pozivam, draga djeco, na potpuno obraćenje u Bogu. Bog vam može dati sve što od njega tražite. Ali vi tražite Boga tek kada vas stignu bolesti, problemi i poteškoće, pa mislite da je Bog daleko od vas i da vas ne sluša i ne čuje vaše molitve. Ne, draga djeco, to nije istina! Kad ste daleko od Boga, ne možete primiti milosti, jer ih ne tražite čvrstom **vjerom**. Ja iz dana u dan molim za vas i želim vas sve više i više približiti Bogu, a ne mogu ako vi to ne želite. Zato, draga djeco, stavite svoj život u Božje ruke. Ja vas blagoslivljam.

Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu!“ (25. siječnja 1988.)

„Draga djeco!

Bog vas želi učiniti svetima, zato vas preko mene poziva na potpuno predanje. Neka vam sveta Misa bude život. Shvatite da je crkva Božja palača, mjesto na kojem vas okupljam i želim pokazati put prema Bogu. Dođite i molite! Nemojte gledati druge ni ogovarati ih, nego neka vaš život bude svjedočenje na putu svetosti. Crkve su dostoj-

ne poštovanja i posvećene su. Jer, Bog koji je postao čovjekom, stanuje u njima i danju i noću. Zato, dječice, **vjerujte** i molite, da vam Otac umnoži **vjeru**, a onda tražite što vam je potrebno. Ja sam s vama. Radujem se vašem obraćenju i štitim vas svojim majčinskim plaštem.

Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu!“ (25. travnja 1988.)

Ritam današnjega vremena

Mnogi kršćani koji na brzinu i kratko mole, koji tako slave i Misu, koji se tako ispovijedaju, nemaju snage išta u životu mijenjati. – Razmišljajmo s fra Slavkom Barbarićem o ritmu današnjega vremena.

Priredio fra Marinko Šakota

Kakvo je vrijeme u kojem živimo?

„Mi živimo u vremenu koje nas tako lako zavede i izvede na površinu naše svijesti, te postajemo slijepi i gluhi za ono što se događa u nama i oko nas.“

Doduše, suvremeni ritam donio je mnoge prednosti s obzirom na ugodniji način života, ali je li on po čovjekovoj mjeri? Kao da sve više gubimo dah...

„Ritam života, kakav je nametnut mnogima, izbacuje čovjeka iz njegova središta te čovjek lako gubi ravnotežu. Gubi i svoj put, a time i smisao za život te postaje otuđen sam sebi. Izdvaja se od drugih jer nema središta za općenje s drugima.“

Čini mi se da sve više nalikujemo trkačima koji nemaju pravog cilja, koji u sve češćim natjecanjima, kao u koncentričnim krugovima, trče u sve bržem ritmu za svim i svačim što im se predstavlja kao korisno i privlačno. Jesmo li svjesni da su to simptomi dezorijetiranog i ovisnog bića kojim drugi upravljaju kao marionetom?

„Mnoge situacije izbacuju čovjeka iz njegova praiskonskoga ritma, iz njegova mira. A kad izgubimo mir, odnosno ravnotežu, onda iskačemo s normalnoga puta i nalazi-

mo se na stranputicama. Naše ljutnje, nervoze, psovke, pijanstva, droga, svađe, nezadovoljstva, nutarnja mrmljanja, nesigurnosti, strahovi, tjeskobe, nesanicice samo su neki od znakova da smo izgubili onaj ritam koji nas usrećuje i koji nam daje mogućnost da susretamo sebe, ljude, prirodu i Boga. Kad je čovjek nervozan i nestrpljiv, on ne može susresti ni sebe, ni druge. Droga i alkohol, razularena druženja, preglasna glazba, vika, prekomjerno jelo grčeviti su čovjekovi pokušaji da se vrati u novi ritam.“

Iz dosadašnje analize mogli bismo pomisliti da smo mi nijemi promatrači koji bezrezervno „gutaju“ sve ponude i koji se bespomoćno izručuju bujici da ih nosi. Ima li za nas nade? Možemo li utjecati na promjenu životnoga ritma?

„Da bismo se vratili u onaj praiskonski ritam mira, u novi ritam, potrebno je danas mnogo više vremena za molitvu, šutnju, laganu pjesmu, za Božju riječ nego nekada prije jer postoji sve više situacija koje nas izbacuju iz ritma. Stoga mnogi kršćani koji na brzinu i kratko mole, koji tako slave i Misu, koji se tako ispovijedaju, ne ulaze u novi ritam i nemaju snage išta u životu mijenjati... A spas je u molitvi, u drugovanju s Bogom, u povratku k sebi.“

Jakov Čolo (3/5)

Gospa nas poziva da postimo srijeđom i petkom, ali što Gospa traži u postu? Gospa traži da postimo iz ljubavi i u tišini, jer ne trebaju svi znati da mi postimo. Mnogi kažu, post je težak. Ja kažem, ako nekoga volimo, ništa nije teško. Ali zašto mi, zapravo, postimo? Sjetimo se Gospinih riječi: „Kroz molitvu i post možete sve postići, možete i ratove zaustaviti“. Zbog toga trebamo postiti.

U čemu ljudi često griješe? Svi u životu imamo teških trenutaka, i što tada obično kažemo? Kažemo, Bože, gdje si, zašto mi ne pomogneš. Ali, trebamo se upitati gdje smo bili u svom životu, koliko smo vremena posvetili Bogu, koliko smo molili, kako smo odgajali svoju djecu, kakav smo primjer bili, što smo učinili da se sve ovo ne dogodi, ovo zlo koje se događa danas u svijetu. Bog je uvijek s nama, no mi, nažalost, zahvaljujući svojim grijesima ne želimo da Bog bude tu. Trebamo naučiti svoje živote staviti u Božje ruke, i sve što nam se događa u životu predati Bogu.

Mnogo je mladih ljudi koji se spremaju za brak. Što oni rade? Kada se vjenčaju, kažu, ne želimo djecu sada, moramo malo uživati sami. Poslije toga, moramo otplatiti svoj dom. Poslije toga, sada ćemo posvetiti malo vremena sebi. Poslije toga, e sad ćemo jedno dijete! Ne predajemo, dakle, svoje živote u Božje ruke. Hoćemo sami odlučivati o svom životu, i kada se nađemo u teškim trenutcima, što se onda događa? Ne možemo to razumjeti. Ako je Bog s nama, ako je naš život u njegovim rukama, uvijek ćemo znati kuda i kamo ići, uvijek ćemo znati odgovor na sva naša pitanja.

Vrlo je važno čitati znakove vremena

Konac prošle i početak ove godine u hrvatskoj su javnosti posebice obilježeni dvjema medijski naglašenim temama – popisom pučanstva i zdravstvenim odgojem. I jedna i druga izazivaju kontroverze i podjele i, posebice, napadaje na Crkvu. Naš sugovornik je fra Mario Knezović, svećenik poznat po radu s mladima, propovjednik čije propovijedi nikoga ne ostavljaju ravnodušnim te novinar, kolumnist i radijski urednik koji se ne ustručava reći ono što misli.

Priredio Krešo Šego

Fra Mario, počimo od medijske slike Hrvatske i BiH. Ne mislimo samo na katastrofičnost koju mediji nude, već i na „istine“ koje nameću. Primjerice, nakon objave rezultata popisa pučanstva u Hrvatskoj najglasnije se isticala činjenica o padu broja katolika. Je li broj katolika uistinu smanjen ili je riječ o nečem drugom?

Na tom, rekao bih školskom primjeru, možemo iščitati ciljeve glavnine medija u Hrvatskoj, a to je umjesto informiranja obmanjivanje. Činjenica da se žurilo s bombastičnom i površnom objavom kako je katolika drastično manje imala je svoju ciljanu namjeru. Tu vijest vrtjeli su svi televizijski i radijski dnevници. Čak su i neki unutar Crkve bili obmanuti takvim izvještavanjem pa su razloge smanjenja broja katolika tražili u činjenicama koje nisu relevantne. Naime, stanovništva je manje za oko 180 tisuća pa se razumljivo da je manje i katolika jer je glavni na populacije katolička. No, cilj je bio stvoriti mišljenje kako se ljudi udaljavaju od Crkve, kako raste broj ateista i agnostika. Sve je to konstruirana laž jer se u odnosu na cjelokupno pučanstvo broj katolika nije smanjio, omjer je ostao gotovo isti. Na ovom primjeru moramo učiti, moramo biti kritička javnost.

Kako se ta prevladavajuća medijska slika može mijenjati, imamo li medije koji pišu i govore drukčije, na tragu istine a ne obmanjivanja?

Mediji su veliki dar ali i opasnost. Kod nas se oni sve više pretvaraju u oglasne ploče velikih korporacija i interesnih grupa. Sloboda medija ne postoji i to sve više iz ekonomskih, a sve manje iz ideoloških razloga. Mediji su u stalnome „reketu“ jer moraju preživjeti, a preživjeti se može samo ako se koketira s krupnim

kapitalom i politikom. A ako je tomu tako, razumije se da su ušutkani ili navijački raspoređeni. U Hrvatskoj i BiH mnogi su mediji u rukama inozemnoga kapitala, a mi im služimo samo kao potrošači kojima će ponuditi svoja rješenja i proizvode. Samo su poneke tiskovine i radijske postaje ostale na tragu korektnoga i istinitoga informiranja i to stoga što ih krupni kapital i politika ne smatraju važnim. Na programima televizijskih kuća nudi se trivijalni program niskih strasti ispunjen zaludjućim marketinškim porukama koje nas tjeraju u dužničko ropstvo. Razumijem ljude, a takvih je svaki dan više, što ne gledaju televizijske programe i unaprijed pripremljene političke debate u kojima uvijek gotovo isti ljudi komentiraju zbilju. Ne zovu se ljudi koji će govoriti istinu, nego oni koji potvrđuju već postavljene teze od strane vlasnika ili političkoga pokrovitelja. Stanje je tu zbilja crno, no ne znači da treba stati s borbom za objektivnu medijsku sliku. Glede sadržaja koji nam se nude, mogu se složiti s mišljenjem da su mnogi mediji sveli na iznošenje nebitnih istina i bitnih laži. Uz sve ovo žalosti činjenica da Crkva još nije uspjela stvoriti svoju televizijsku kuću.

Kao svećenik s bogatim iskustvom djelovanja u župi, kažete nam koliko župljani čitaju vjerske medije, koliki je njihov utjecaj i kako povećati broj čitatelja?

Moramo pogledati istini u oči i kazati da je tu stanje jako loše i otužno. Kršćani vrlo malo ili nikako ne čitaju vjersku literaturu. K tomu, imam dojam, ljudi poneku tiskovinu kupuju više iz osjećaja podrške Crkvi ili određenom časopisu nego da zbilja nešto pročitaju. Crkveni mediji moraju početi učiti jezik današnjice. Pokatkad se čini

da autori tekstova ne vode računa o teološkom predznanju čitatelja ili pak pišu kao za propovjedaonicu. Ta forma mora biti napuštena u medijima koji žele konkurirati u vremenu moderne komunikacije. Vjerski mediji koji imaju svoje pretplatnike barem povremeno trebaju svoje čitatelje ili slušatelje anketirati što to oni vole čitati i slušati. Mediji se moraju okrenuti konkretnom čovjeku i njegovim problemima i pitanjima pa će i vjernici više čitati, slušati i gledati vjerske medije. Poruke moraju biti jasne, kratke i nedvosmislene.

Svjedoci smo svojevrsne hajke na biskupe i Crkvu, ne samo pojedinih medija već i dužnosnika. Što nam to govori u kakvu vremenu živimo i smije li Crkva šutjeti?

Crkva mora vršiti svoje poslanje i nema pravo šutjeti. Isus reče da treba propovijedati i na krovovima. Crkva treba šutjeti samo onda kad nema što reći. Hajka na Crkvu, biskupe, svećenike, vjernike zapravo je hajka na Boga. Naime, na sceni je proces obračuna s Bogom. Gradi se civilizacija bez Boga i sve je dopušteno; Božje zapovijedi su stavljene

ad acta; ne govori se o grijehu nego samo o zakonskoj odgovornosti. Na tom putu obračuna s Bogom smetaju svi koji se zalažu za život po Božjim zapovijedima.

U Hrvata je Crkva stup koji stoji na braniku tih vrijednosti. Naši biskupi su se, budi-mo poštteni, u ovoj situaciji zatekli. Mnogi od njih su nesprenni na ovu vrstu komunikacije i medijskoga nadmetanja. U zadnje vrijeme, srećom, imamo dobrih primjera gdje su biskupi spremno ušli u raspravu i elaboriranje činjenica. Autoritet bez činjenica i alata kako te činjenice prezentirati široj javnosti ne znači ništa. Tog mentaliteta se moramo osloboditi. Čim prije, to bolje. Ne smije biti presudno tko kaže, nego što i kako kaže. Uz sve to u javnim televizijskim raspravama ponekad imamo predstavnike Crkve koji ne umiju učiti u kvalitetnu raspravu medijskim stilom i tako nanese više štete nego dobra. Ne smijemo zaboraviti da živimo u vremenu kad se sadržaj sve više zanemaruje, a forma i dojam su dominantni. Crkva će i dalje biti prozvana i napadana i toga se ne treba strašiti. Moramo razmišljati o tome hoćemo li imati odgovore koje će ljudi otvoreni Božjem nadahnuću moći prenijeti do onih koji lutaju u neznanju.

Na Radiopostaji „Mir“ Međugorje go-dinama vodite emisiju Agape, sudeći po javljanju slušatelja jednu od najslušanijih radijskih emisija. Sugovornici su Vam osobe koje su na poljima svoga rada postigle značajne rezultate, a k tomu prepoznaju i znakove vremena. Što nam govori to Vaše iskustvo, je li važno ukazivati na duh vremena ili sve ostaje kako jest?

Kad nešto radiš već dvanaest godina i pomalo umoran pomisliš da je dosta, a onda čuješ mnoge koji kažu kako im se život promijenio zbog određenih radijskih emisija, to čovjeku daje snagu nastaviti. Snagu cr-pim iz onih za koje radim, a to su slušatelji, i iz onoga za kojega radim, a to je Bog. Osobno sam mnogo naučio i dalje učim od svojih sugovornika, a bilo ih je više od 800. Kad god pripremam emisiju, usredotočujem se na čovjeka današnjice; na čovjeka koji je taj dan izgubio posao, čovjeka koji je taj dan saznao da je ozbiljno bolestan, čovjeka koji je taj dan uplakan zbog ispita koji nije položio... Uz sve to vrlo je važno čitati znakove vremena, dobiti odgovor na pitanja koja se postavljaju ili nameću. Oslobodio sam se potrebe da se emisija mora svima sviđati. Svjestan sam i kritičkih mišljenja, dobro je da ih ima. Ponekad emisiju doživljam kao uporište za čovjeka koji hodi vrlo krivudavom, izazovnom i pogubnom stazom života, a ona živi zato što imamo iznimne sugovornike i slušatelje. Sve ostalo samo je služenje tom cilju.

Sugovornici su Vam bili, primjerice, dr. Pavuna i kanadski pisac uspješnica Michael O. Brien, no njihove poruke kao da ne zanimaju medije. Komu je stalo da poruke, iznimno važne za naše vrijeme, ne dođu do ljudi?

U buci svijeta i inflaciji poruka pa i „proro-ka“, prave vrijednosti teško nalaze svoj put do čovjeka. Mnoge smo šarlatane ustoličili u red stručnjaka, a istinske stručnjake proglašavamo šarlatanima, što je veliki društveni problem. Kao da smo osuđeni na određenim pozicijama imati nesposobne ljude. Da bi se zadovoljile taštine, izmišljaju se mjesta za ustoličenja „lažnih veličina“. Priča o društvu znanja svodi se na borbu za pozicije pod svaku cijenu. Hrvati imaju iznimne intelektualce ali oni su ušutkani ili zabranjeni, ili su potkupljeni. Vidite samo određene emisije i kako su uvijek iste osobe dežurni analitičari svega. Zašto? Zato što govore ono što vlastodršci žele čuti. Sačica intelektualnih patuljaka eliminira onu stvarnu većinsku intelektualnu elitu. Koga to danas zanimaju Žmegač, Paar, Pavuna, Đikić i slični?

Posebice žestoka rasprava vodi se o tzv. zdravstvenom odgoju, u kojoj se optužuje Crkva, vjernici, roditelji za srednjovjekovne stavove. Jesu li vjernici zbilja protiv dobra svoje djece?

Bilo je kroz povijest čovječanstva i nastranijih i agresivnijih pokušaja ukidanja stida i moralnih normi ali čovječanstvo i Crkva su opstali. Ova tema je, tako to vidim, poligon ili vježbalište tolerancijskoga praga i izdržljivosti Crkve u poziciji napetosti s vlasti. Riječ je o odmjerenju snaga pred onim mnogo opasnijim i ozbiljnijim što slijedi. Zdravstveni odgoj je potreban, ali je pitanje u kojem smjeru on ide. Sad je postavljen tako da oduzima mogućnost obitelji i roditeljima dječici prenositi vrijednosti. Država putem škole zapravo želi postati vlasnik i gospodar djece na što nema ni ustavno ni moralno pravo. Dignuti glas protiv toga obveza je svih koji misle dugoročnije ili koji uopće misle.

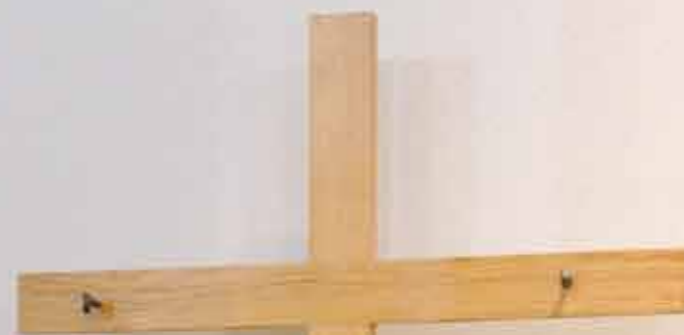
Imate bogato iskustvo rada s mladima pa nam kažete gdje su danas naši mladi i što očekuju i sanjaju? Je li njihova budućnost tražiti kruha u svijetu, kako su morali činiti njihovi djedovi i roditelji, ili se taj kruh nalazi i ovdje gdje su rođeni i gdje žive?

Ne volim frazu „na mladima svijet ostaje“, jer on već sada pripada mladima. Mladi hoće izazvati i treba im jasno artikulirati što se od njih traži i očekuje otklonivši „slatke“ priče kako je taj put lagan. Nemojmo mlade pokušavati izolirati i sankcijama zaštićivati od ponuda svijeta, nego im pomozimo da nauče kritički promatrati društvo i birati između dobra i zla. Često znamo reći kako mladi „žive u oblaci-ma“. To, po sebi, ne mora biti nedostatak nego vrlina koja se može u procesu zrenja preoblikovati u ostvarive životne ideale. Mladima ne treba ubijati snove, već im treba pomagati da u probuđenosti pokoji san ostvare i uz našu pomoć. Što se traženja kruha tiče, bit će vrlo teško. Ako nastavimo s ovakvim oligarhijskim stilom vladanja i zapošljavanja po podobnosti a ne stručnosti i radišnosti, mladi će kucati na druga vrata da ostvare život dostojan čovjeka. Vjerujem u naše mlade. Potencijala imamo no on ne će biti ostvariv bez stvaranja društva pravde i jednakih šansi.

Nedavno ste kazali da još imamo Crkvu, mlade i vodu. Što je s ostalim, gdje je nestalo?

To sam rekao i iza toga stojim ne zato što je to moj subjektivni osjećaj nego stoga što me tomu upućuju činjenice. Rasprodali smo banke, poduzeća, javnu imovinu itd. Više ni-

Nastavak na 30. str.

POBIJENI HERCEGOVAČKI FRANJEVCI 1942. – 1945.

Pobiti ih komunitati:	
1942.: 1	Znani grobovi: 31
1944.: 1	Široki Brijeg 22
1945.: 64	Kočerin 2
	Čitluk 3
	Medjugorje 1
	Maceji 1

*Tržbeno i vjersko društvo glade i utrova podupiranje.
Ako lista iz lista znate nekomu što prije Vicepostulaturi
Također možete ako ste na listi pogovak dobiti neku mrtost ili čudu.*

VICEPOSTULATURA POSTUPKA MUČENIŠTVA - FRA LEO PETROVIĆ I 65 SUBRAČE -
Kard. Stepana 14, 84220 Široki Brijeg, tel.: (039) 700-325, faks: (039) 700-326
e-adresa: mostar@pobijeni.info, web: www.pobijeni.info

Kako prije tako se i danas puk moli na grobovima pobijenih fratara na Širokom Brijegu nazivajući ih Širokobriješkim mučenicima.

Papina poruka mladima

Prenesite radost susreta s Kristom!

'Draga mladeži, pustite da vas vodi snaga Božje ljubavi, pustite da ta ljubav pobijedi u vama težnju da se zatvorite u vlastiti svijet, probleme i navike', istaknuo je Papa u svojoj poruci za 28. svjetski dan mladih.

Dragi mladi, želim da do svih vas dopremoj pozdrav pun radosti i ljubavi. Siguran sam da su se mnogi od vas vratili sa Svjetskoga dana mladih u Madridu snažnije „ukorijenjeni i nazidani na Kristu, čvrsti u vjeri“ (usp. Kol 2,7). Ove smo godine, u raznim biskupijama, radosno slavili svoju pripadnost Kristu, nadahnuti temom: „Radujte se u Gospodinu uvijek!“ (Fil 4,4), a sada se pripremamo za sljedeći Svjetski dan, koji će se slaviti u Rio de Janeiru, u Brazilu, u srpnju 2013.

Želim vas prije svega ponovno pozvati da sudjelujete u tom važnom događaju. Glasoviti kip Krista Otkupitelja, koji dominira tim lijepim brazilskim gradom, bit će za nas rječiti simbol. Kristove raširene ruke znak su njegove želje da zagri sve one koji će mu doći, a njegovo srce predstavlja beskrajnu ljubav prema svakom od nas i prema svakoj od vas. Pustite da vas on privuče k sebi! Doživite to iskustvo susreta s Kristom zajedno s mnogim drugim mladima koji će pohrliti u Rio da sudjeluju na idućem svjetskom susretu! Pustite da vas on ljubi i bit će svjedoci koje svijet treba!

Pozivam vas da se pripravite za Svjetski dan mladih u Rio de Janeiru promišljajući, meditirajući već od sada o temi susreta: „*Podite i učinite mojim učenicima sve narode*“ (usp. Mt 28,19). Riječ je o velikom misijskom pozivu koji je Krist ostavio čitavoj Crkvi i koji ni danas, nakon dvije tisuće godina, nije izgubio na svojoj aktualnosti. Sada taj poziv mora snažno odjeknuti u vašem srcu. Godina pripreve za susret u Rijuu podudara se s Godinom vjere, na početku koje je održana Biskupska sinoda čiji su radovi bili posvećeni „Novoj evangelizaciji za prenošenje kršćanske vjere“. Drago mi je da ste i vi, draga mladeži, uključeni u taj misijski polet čitave Crkve. Pomoći drugima da upoznaju Krista najdragocjeniji je dar koji možete dati drugima.

1. Žuran poziv

Povijest pokazuje koliki su mladi, svojim velikodušnim sebedarjem, dali veliki doprinos Božjem kraljevstvu i razvoju ovoga svijeta naviještanjem evanđelja. Oni su s velikim oduševljenjem pronosili Radosnu vijest o Božjoj ljubavi očitovanoj u Kristu, služeći se tada dostupnim sredstvima i mogućnostima koji su bili daleko skromniji od onih kojima mi danas raspoložemo. Tu mislim, primjerice, na blaženoga Joséa de Anchieta, mladoga španjolskog isusovca iz 16. stoljeća, koji je pošao u misije u Brazil, a nije bio navršio ni dvadeset godina života i koji je postao veliki apostol Novoga svijeta. Ali mislim također na one među vama koji se velikodušno posvećuju poslanju Crkve. U to sam se osvjedočio – što je za mene bilo ugodno iznenađenje – o Svjetskom danu mladih u Madridu, osobito u susretu s volonterima.

Mnogi se mladi ozbiljno pitaju je li život nešto dobro i teško im je pronaći svoj put. No, općenito uzevši, mnogo je i onih koji se pitaju što mogu učiniti u današnjem svijetu suočenom sa silnim nevoljama. Svjetlo vjere prosvjetljuje tu tamu. Ono nam pomaže shvatiti da svaki život ima neprocjenjivu vrijednost, jer je plod Božje ljubavi. Bog ljubi sve, čak i one koji su otpali od vjere ili ne mare za njega. Strpljiv je i čeka. Štoviše, dao je svoga Sina, umrlog i uskrslog, da nas oslobodi od svakoga zla, a Krist je poslao svoje učenike da svim narodima donesu taj radosni navještaj spasenja i novoga života.

Crkva, nastavljajući to evangelizacijsko poslanje, računa također na vas. Draga mladeži, vi ste prvi misionari među svojim vršnjacima! Na kraju Drugoga vatikanskog sabora, čiju 50. obljetnicu slavimo ove godine, sluga Božji Pavao VI. predao je mladima i djevojkama iz čitavoga svijeta Poruku, koja započinje ovim riječima: „Vama, mladići i djevojke iz čitavoga svijeta, Koncil želi uputiti svoju posljednju poruku, jer vi ste ti koji ćete preuzeti baklju iz ruku svojih otaca i živjet ćete u svijetu najmasovnijih pro-

mjenâ ikad zabilježenih u povijesti. Vi ste ti koji ćete, vodeći se najboljim primjerom i učenjem svojih roditelja i učitelja, oblikovati buduće društvo: vi ćete se spasiti ili nestati s njim“. Pismo se zaključuje apelom: „Izgrađujte s oduševljenjem svijet bolji od sadašnjega!“ (Poruka mladima, 8. prosinca 1965.).

Dragi prijatelji, taj je poziv vrlo aktualan. Prolazimo kroz jedno posebno povijesno razdoblje: tehnološki napredak nam je pružio nove i neslućene mogućnosti interakcije među ljudima i narodima, ali globalizacija tih odnosa bit će pozitivna i pomoći će svijetu da raste u čovječstvu samo ako ne bude utemeljena na materijalizmu već na ljubavi, jedinosti stvarnosti koja može ispuniti srca svijeta i ujediniti ljude. Bog je ljubav. Čovjek koji zaboravi Boga gubi nadu i postaje nesposoban ljubiti svoga bližnjega. Zato je prijeko potrebno svjedočiti Božju prisutnost da bi je svatko mogao iskusiti. O tome ovisi spasenje ljudskoga roda i spasenje svakoga od nas. Svaki onaj koji razumije tu potrebu, ne može a da ne zavapi zajedno sa svetim Pavlom: „Jao meni ako ne navješćujem Radosnu vijest“ (1 Kor 9,16).

2. Postati Kristovi učenici

Taj misijski poziv vam je upućen također zbog jednoga drugog razloga, to jest zato jer je to potrebno za naš osobni hod u vjeri. Blaženi Ivan Pavao II. pisao je da se „vjera učvršćuje darujući sebe“ (Enc. Redemptoris missio, 2). Kada naviještate evanđelje i

Evangelizacija uvijek započinje susretom s Gospodinom Isusom: onaj koji mu se približio i iskusio njegovu ljubav želi odmah s drugima dijeliti ljepotu toga susreta i radost koja se rađa iz toga prijateljstva. Što više poznajemo Krista, to ga više želimo naviještati. Što više razgovaramo s njim, to više želimo govoriti o njemu. Što smo više Kristom osvojeni, to više želimo druge dovesti k njemu.

vi sami rastete jer se sve dublje ukorjenjujete u Krista i postajete zreli kršćani. Misijska zauzetost važan je vidik vjere. Ne možemo biti pravi vjernici ako druge ne evangeliziramo. Navještaj evanđelja mora biti plod radosti što ste susreli Krista i u njemu pronašli stijenju na kojoj ćete graditi vlastiti život. Zalažući se u sluzenju drugima i naviještanju evanđelja, vaši životi, tako često rastrgani zbog vaših raznih aktivnosti, naći će svoje jedinstvo u Gospodinu. Vi ćete također izgrađivati same sebe, rasti i sazrijevati u čovječstvu.

Ali što znači biti misionar? To prije svega znači biti Kristov učenik. To znači uvijek iznova oslušivati poziv da ga slijedimo i svoj pogled upremo u njega: „učite se od mene“ (Mt 11,29). Učenik je osoba pozorna na Isu-

sovu riječ (usp. Lk 10,39), netko tko prizna je da je on Učitelj koji nas je ljubio dotle da je dao svoj život za nas. Zato svaki od vas mora dopustiti da ga svakoga dana oblikuje Božja riječ. Ona će vas učiniti prijateljima Gospodina Isusa i osposobiti vas da druge mlade ljude dovedete do prijateljstva s njim.

Potičem vas da se spominjete darova koje ste primili od Boga tako da ih možete prenositi drugima. Naučite čitati svoju osobnu povijest u novom svjetlu. Budite svjesni izvanredne baštine naraštaja koji su živjeli prije vas: mnogi su vjernici hrabro prenosili vjeru unatoč svim kušnjama i nerazumjevanjima. Nikada ne zaboravimo da smo dio beskrajnog lanca muškaraca i žena koji su nam prenijeli istinu vjere i o nama danas ovisi hoćemo li je drugima prenijeti. Biti mi-

sionari pretpostavlja svijest o toj primljenoj baštini, koja je vjera Crkve. Nužno je da poznajete ono u što vjerujete, da biste to mogli naviještati. Kao što sam napisao u uvodu Katekizma za mlade *YouCat*, koji sam vam darovao na Svjetskom susretu mladih u Madridu, „morate poznavati svoju vjeru istom onom točnošću kojom stručnjak iz informatike poznaje operativni sustav nekog računala; morate je poznavati kao što glazbenik poznaje djelo koje izvodi; da, morate biti mnogo dublje ukorijenjeni u vjeri generacije svojih roditelja, da biste se mogli snažno i odlučno oduprijeti izazovima i napastima ovog doba“ (Predgovor).

3. Podite!

Isus je poslao svoje učenike u misiju ovim naglom: „Podite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju. Tko uzvjeruje i pokrsti se, spasit će se“ (Mk 16,15-16). Evangelizirati znači donijeti drugima Radosnu vijest spasenja, a ta Radosna vijest jest jedna osoba: Isus Krist. Kada ga susretne, kada otkrijem koliko me Bog ljubio i spasio, u meni se rađa ne samo želja, već potreba da pomognem drugima da ga upoznaju. Na početku Ivanova Evanđelja vidimo Andriju koji, nakon susreta s Isusom, žuri dovesti mu svoga brata Šimuna (usp. 1,40-42). Evangelizacija uvijek započinje susretom s Gospodinom Isusom: onaj koji mu se približio i iskusio njegovu ljubav želi odmah s drugima dijeliti ljepotu toga susreta i radost koja se rađa iz toga prijateljstva. Što više poznajemo Krista, to ga više želimo naviještati. Što više razgovaramo s njim, to više želimo govoriti o njemu. Što smo više Kristom osvojeni, to više želimo druge dovesti k njemu.

Po krštenju, po kojem se rađamo na novi život, Duh Sveti se nastanjuje u nama i rasplamsava naše umove i srca. On nam pokazuje kako da ljubimo Boga i uđemo u sve dublje prijateljstvo s Kristom. Duh nas potiče da činimo dobro, da služimo drugima, da darujemo sami sebe. Potvrdom smo, zatim, ojačani darovima Duha da možemo naviještati evanđelje na sve zreliji način. Duh ljubavi je dakle duša misije: on nas potiče da izađemo iz samih sebe i „pođemo“ evangelizirati. Draga mladeži, pustite da vas vodi snaga Božje ljubavi, pustite da ta ljubav pobijedi u vama težnju da se zatvorite u vlastiti svijet, probleme i navike; imajte hrabrosti „poći“ od samih sebe da biste „pošli“ drugima i pokazali im put koji vodi do susreta s Bogom.

Iz Vatikana, 18. listopada 2012.

Benedikt XVI.

(Svršetak u sljedećem broju)

Hodočasnička iskustva

Novinari Radiopostaje „Mir“ Međugorje, susrećući hodočasnike u prvim danima ove godine, zabilježili su raznovrsna svjedočanstva. Donosimo neka od njih.

Tacita Ludivine stigla je iz Francuske Gvajane, sa skupinom od 30 hodočasnika. Ovo joj je prvo hodočašće u Međugorje. „U Međugorje sam htjela doći jer sam bila daleko od Isusa i ovo mi je način da opet pronađem Božji put“, kazala je Tacita.

I Revi Kutty iz Engleske sa suprugom i njezinom sestrom prvi je put u Međugorje. O ukazanjima je čitao u knjigama. „Napokon doći u ovo mjesto bilo je dirljivo iskustvo. U sljedećim danima se nadam da ću dobiti snage kako bih se duhovno uzdigao u svom životu, da se mogu bolje boriti sa svim poteškoćama koje susrećem“, kazao je Revi.

Mladi bračni par Vincent i Giovanna Gerbase Marinelli iz Italije boravili su u Međugorju na bračnom putovanju, te su u molitvi dočekali i Novu godinu. Vincent svjedoči kako je bio daleko od Isusa i od Crkve sve dok nije upoznao jednoga svećenika. „Taj svećenik mi je rekao da ću vidjeti da postoji dobro ako svoje srce otvorim Bogu. Pozvao me u Asiz. Bio sam među mladima koji su bili zadovoljni i sretni. Rekao sam da želim tu radost. I tu počinje moja priča“, kazao je Vincent, koji je suprugu upoznao na seminaru molitve. Njemu je ovo četvrto, a njegovoj supruzi Giovanni treće hodočašće u Međugorje. „Želimo da ovo mjesto upoznaju svi naši prijatelji jer smo s Marijom i Isusom sigurni. Već ovdje na zemlji možemo živjeti raj i pripremiti se za nebo. Marija nas je uzela za ruku i pozvala nas na molitvu“, svjedoči mladi bračni par iz Italije.

Hodočasnik mira na putu prema Jeruzalemu

Neobični hodočasnik iz Njemačke, Elijah Maria Thomas Joachim Uhlig, na svom osobnom hodočašću nazvanom „Hodočašće od Berlinskoga zida do zidova u Svetoj zemlji i Jeruzalemu“ boravio je i u Međugorju, gdje je u molitvi dočekao Novu godinu.

Elijah Uhlig na hodočašće je krenuo 2009. iz Potsdama u Njemačkoj, a cilj mu je Jeruzalem kamo planira stići do Uskrsa ove godine. Na put je krenuo potaknut doživljajem stradanja velikog broja ljudi u Auschwitzu, a hodočašće doživljava kao traženje oprost i pomirenja. S obitelji je živio u blizini Berlinskoga zida i kao 14-godišnjak doživio mirnu revoluciju 1989./1990. i rušenje Berlinskoga zida. Iz toga razdoblja u sjećanju su mu ostale dojmljive slike prosvjednika s upaljenim svijećama. Slike gorućih svijeća, svjedoči, u njemu su probudile čežnju za mirom i pravdom u svijetu te za svime dobrim što postoji u čovjekovu srcu. Tijekom višegodišnjega hodočašća, noseći

blagoslovljenu svijeću, obišao je mjesta najvećih stradanja ljudi, poput 24 logora smrti u Europi, uključujući gradove i mjesta koja su doživjela velika razaranja na području bivše Jugoslavije. Obišao je i brojna europska svetišta, u kojima se ljudi mole Bogu. Nakon prve godine hodočašća krstio se kod kapucina u jednome mjestu u Njemačkoj te nastavio putovati prema Jeruzalemu moleći za mir u njemu i u cijelom svijetu. Putuje ponajviše pješice, prespava kod dobrih ljudi koje susreće i koji mu daju krov nad glavom i obrok. Na kraju nam je kazao da tako skuplja iskustva s ljudima i krajevima kroz koje prolazi, pritom se oslanjajući na Boga kao „najboljega organizatora“ svoga hodočašća.

Obred primanja u Franjevački svjetovni red u Međugorju

U nedjelju 13. siječnja 2013. u župi Međugorje pod pučkom svetom Misom trideset je osoba, većinom mladih bračnih parova, primljeno u Franjevački svjetovni red – Treći red sv. Franje. Kroz više od godinu dana s njima je radio i za ovaj čin ih pripremao fra Danko Perutina, župni vikar. Obred primanja predvodila je Marija Brekalo, područna ministrica FSR-a, koja je kandidate i primila u Red, a njihovo primanje je u ime Crkve i franjevačke obitelji potvrdio fra Josip Vlašić, područni duhovni asistent. Fra Josip je predvodio i misno slavlje te održao propovijed u kojoj je potaknuo

nove članove FSR-a da im u Misi i pričesti bude snaga, u ispovijedi odmor i olakšanje, u evanđelju svjetlo i nadahnuće, a u bratskom zajedništvu radost i pomoć.

Na koncu misnoga slavlja nazočnima se obratio i međugorski župnik fra Marinko Šakota, izražavajući radost i čestitke novim članovima trećarskoga bratstva. Nakon misnoga slavlja bratsko zajedništvo je nastavljeno u prostorijama župe. Nove članove međugorskoga FSR-a kroz godinu novicijata posebno će pratiti i za zavjete pripremati Mila Čuljak, područna voditeljica formacije.

Hodočašće vjernika iz istočnoeuropskih zemalja

Mnogi se hodočasnici još uvijek sjećaju gostoljubivosti međugorskih župljana iz prvih dana, mjeseci i godina ukazanja Kraljice Mira. Bez obzira na to odakle dolazili primani su kao braća i sestre i bez ikakve naknade. To im bijaše i jedan od znakova da se Gospa u Podbrđu uistinu ukazuje.

Prisjećajući se tih dana, Župni ured i župljani odlučili su u Godini vjere vjernicima slabijega imovnog stanja iz istočnoeuropskih zemalja ponuditi besplatan smještaj. Njihovo hodočašće bit će od 22. do 24. veljače, a očekuje se oko četiri tisuće hodočasnika.

Duhovna obnova

Trodnevna duhovna obnova za župljane međugorske župe održat će se 15., 16. i 17. veljače. Program duhovne obnove: u 17 sati krunica, u 18 sati sv. Misa.

Nakon sv. Mise u Dvorani Ivana Pavla II (žuta dvorana) program će se nastaviti kratkim predavanjem, meditacijom i razgovorom.

Duhovnu obnovu predvodit će franjevci na službi u međugorskoj župi.

Seminari posta, molitve i šutnje u kući Domus pacis

3. 3. – 8. 3. 2013.

(prijave se primaju od 1. prosinca 2012.)

10. 8. – 15. 8. 2013.

(prijave se primaju od 1. travnja 2013.)

1. 12. – 6. 12. 2013.

(prijave se primaju od 1. rujna 2013.)

Seminare vodi fra Marinko Šakota.

Kontakt: Marija Dugandžić,

tel. 00387 36 651 999;

E-mail: seminar.marija@medjugorje.hr

Statistike za siječanj 2013.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 47 500.

Broj svećenika koncelebrana: 995 (32 dnevno).

11. obljetnica smrti fra Leonarda Oreča

Dana 21. siječnja navršilo se 11 godina od smrti bivšega međugorskog župnika fra Leonarda Oreča (Posuški Gradac, 1928. – Zagreb, 2002.).

Fra Leonard je osnovnu školu pohađao u Posuškom Gracu, gimnaziju na Širokome Brijegu, Varaždinu i Sarajevu, a bogosloviju u Sarajevu. Franjevački habit obukao je 1946., a za svećenika je zaređen 1951.

Djelovao je kao odgojitelj u Splitu i Kraljevoj Sutjesci. Doktorirao je iz teologije u Ljubljani god. 1956. obranivši temu „Mariokoncentizam – odnos Marije i Krista u pučkoj pobožnosti u Bosni i Hercegovini 1463. – 1878.“. Predavao je na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu od 1958. do 1961., a potom bio tajnik Provincije. Odgojitelj je novaka na Humcu od 1967. do 1977. Bio je defintor te vikar Provincije (1973. – 1976.). Od 1977. do 1988. djeluje u Njemačkoj (Blankenau) kao župnik.

Od 1988. do 1991. je u Međugorju, a potom je, od 1992. do 1997., osnivač i voditelj dobrotvorne udruge „Međugorje-Mir“ sa sjedištem u Splitu. O radu Udruge izdao je knjigu „Brdo dobrote – treće međugorsko brdo“ (2001.). Od 1997. djeluje u Generalnoj kuriji Franjevačkoga reda u Rimu. Bio je član Hrvatskoga mariološkog društva i kao takav sudjelovao na mariološkim kongresima (nacionalnim i međunarodnim) i redoviti član Hrvatskoga društva za znanost i umjetnost u Sarajevu. Članke je objavljivao u Kršnom zavičaju, Našim ognjištima, Dobrom Pastiru i dr. Pokopan je 23. siječnja 2002. u Posušju.

Svetu Misu za pokojnoga fra Leonarda u međugorskoj župnoj crkvi predslavio je fra Milan Lončar.

Misa za stradale iz međugorske župe

U međugorskoj se župnoj crkvi svake godine na 10. veljače – Stepinčevo – večernja sv. Misa prikazuje za svećenike iz župe Međugorje stradale koncem i nakon II. svjetskog rata te sve stradale župljane u I., II. svjetskom te Domovinskom ratu.

Podsjetimo, iz župe Sv. Jankova ubijeni su fra Križan Galić, koji je u vrijeme stradanja bio na službi u župi, te franjevci rođeni u njoj – fra Marinko Dragičević, fra Mariofil Sivrić, fra Grgo Vasilj, fra Jenko Vasilj i fra Jozo Bencun.

Za većinu stradalih župljana – u I. svjetskom ratu preko tri stotine i u II. svjetskom ratu 375, ne zna se posljednje počivalište, ali sjećanje na njih čuva se u srcima i molitvi živih.

Grobovi mladića ubijenih 1947.

Susret mješovitih župnih zborova

U župnoj crkvi Sv. Jakova u Međugorju 9. prosinca 2012. upriličen je 24. susret mješovitih župnih zborova s područja Hercegovine.

Na euharistijskome slavlju, u zajedništvu molitve i pjesme sudjelovali su župni zborovi iz Tomislavgrada, Posušja, Vitine, Humca, Širokoga Brijega, Čitluka, Međugorja, kao i Zbor školskih sestara franjevačka mostarske provincije.

Euharistiju je predslavio fra Rožo Brkić u suslavlju s međugorskim župnikom fra Marinkom Šakotom i još dvanaest svećenika.

Združenim zborovima ravnala je s. Irena Azinović, organizatorica susreta, a pjevanje je na orguljama pratila prof. Katja Krollo Šarac.

Nazočni hodočasnici, pristigli iz svih krajeva svijeta, bili su zadivljeni slušajući tolike

uskладene glasove pa su ostali i na koncertu nakon euharistijskoga slavlja, kada je svaki zbor izveo po dvije skladbe po izboru svoga voditelja.

Voditeljica programa Višnja Spajić zahvalila je sudionicima susreta, župniku fra Marinku na podršci te ravnatelju Radiopostaje „Mir“ Međugorje fra Miljenku Šteki na izravnom prijenosu.

Duhovna obnova

U Majčinu je selu 1. prosinca 2012. održana duhovna obnova za odgojitelje i djelatnike u predškolskim ustanovama. Organizator je bilo povjerenstvo za predškolski odgoj pri Konferenciji KVRPPBiH. Pročelnica povjerenstva s. Dominika Anić istaknula je da je cilj ovakvih susreta objediniti katoličke vrtiće u BiH kako bi se zajedno izborili za prava na državnoj razini, kako bi se upoznali i družili i napose kao na ovim duhovnim vježbama – zajedno jačali u vjeri. Sudjelovalo je trideset odgojitelja i djelatnika.

U svom predavanju naslovljenom „Vjerujem, pomoz mi mojoj nevjeri!“ fra Ivan Ivanda je na dubok i jednostavan način posvijestio da naša vjera ne treba biti teoretska ni apstraktna, nego da se treba vidjeti u svakidašnjem životu – u načinu na koji živimo, u našim odnosima prema drugima, u obitelji, u načinu na koji se hranimo molitvom i koliko se trudimo da svoju vjeru dublje upoznamo. Istaknuo je da je vjera prije svega dar – da smo je svi dobili odozgor i da je zbog toga trebamo dijeliti drugima – ali ne tako da druge „davimo“, nego kroz naš pogled, kroz geste, kroz ono zračenje koje iz nas treba teći prema drugima. Temeljna poruka za sve prisutne je da naša vjera raste onoliko koliko se mi trudimo iz dana u dan oblikovati svoj život prema Isusovu životu – a to je zapravo sva kršćanska duhovnost! Jer vjera je stalna povezanost s Isusom u nama i oko nas.

Nakon predavanja slijedila je bogata rasprava odgojitelja o iskustvima rada s dje-

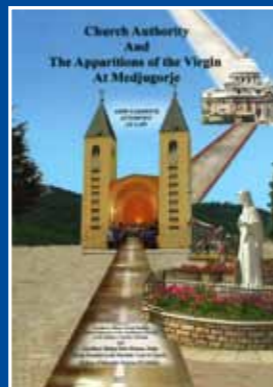
com, zatim zajednička sv. Misa koju je predslavio fra Svetozar Kraljević te zajednički ručak u Zajednici Milosrdnog Oca. Duhovna obnova nastavljena je molitvom na Podbrdu, a završila je svjedočanstvom jednoga obraćenog bračnog para.

Preminuo Ivan Ivanković-Iće

Ivan-Iće Ivanović, otac vidjelice Ivankice, preminuo je 22. siječnja u svojoj rodnoj kući u Bijakovcima. Rođen je 1935., a 1945. ostao je bez oca, koji je stradao

na križnom putu kao i njegovi brojni sumješteni. Godinama je sa svojom suprugom Jagodom radio na tzv. privremenom radu u Njemačkoj e da bi osigurao bolji život svojoj obitelji. Supruga Jagoda umire 1981., kad o djeci Ivanki i Martinu-Mariju nastavlja skrbiti njegova majka, a on ponovno mora u Njemačku.

Ivan je pokopan 24. siječnja na mjesnom groblju Brzomelj, a sprovodne obrede vodili su župni upravitelj fra Marinko Šakota i fra Miro Šego.

Nova knjiga o ukazanjima Kraljice Mira

„Crkvene vlasti i ukazanja BDM u Međugorju“ naslov je knjige koja je nedavno, nakon izdanja na arapskom i francuskom, objavljena i na engleskom jeziku. Autor knjige je Adib Zakhour, odvjetnik iz Libanona i međugorski hodočasnik. Autor je fenomen Međugorja istražio s motrišta struke, kao da se BDM nalazi na optuženičkoj klupi nekoga suda, a on joj pristupa kao branitelj.

Na upit otkud zanimanje za ovu temu, gospodin Zakhour je kazao: „U Međugorje sam prvi put došao 1999. moliti i zahvaliti Gospi. Tom sam prigodom vidio da je o ukazanjima Kraljice Mira objavljeno dosta knjiga. S druge strane u razgovoru s ljudima osjetio sam da mnogi u srcima imaju različite sumnje glede ukazanja, premda su vjernici. Budući da sam odvjetnik, odlučio sam napraviti objektivnu istragu o Međugorju i svemu što se u njemu događa. Cilj mi je bio utvrditi je li ono što se ovdje događa istina ili je sve izmišljeno. Htio sam to učiniti razumno, na temelju pravih dokaza te znanstvenih i medicinskih činjenica. Moja knjiga uključuje istraživanja od početka ukazanja, dakle izjave komunističkih dužnosnika i tvrdnje medija, potom stavove biskupa Žanića i Perića, izjave Biskupske konferencije, Vatikana, glasnogovornika Vatikana te izjave i stavove Kongregacije za nauk vjere. Tu su također i izjave različitih biskupa i kardinala glede Međugorja. Knjigu sam pisao tako kao da se Blažena Djevoja Marija nalazi na optuženičkoj klupi, a ja sam branitelj koji želi utvrditi jesu li tvrdnje lažne ili su istinite. Dakle, riječ je o objektivnoj istrazi.“

Višnja Spajić

Manjak vjere – najprikrivenija kušnja

Međugorski vidioci tvrde da je u jednom ukazanju Gospa plačući rekla: „Zaboravili ste Bibliju!“ Listajmo zajedno Stari i Novi zavjet kako bismo upoznali Oca, Sina i Duha Svetoga.

Lidija Paris

Evangelja govore da na nekim mjestima Isus nije mogao činiti čudesa zbog nevjere tamošnjih stanovnika (Mt 13,58; Mk 6,4-6; Iv 12,37). Dok padavičarev otac moli Isusa: „Pomoz mi mojoj nevjeri!“ (Mk 9,24), učenici ga ne mogu izlječiti zbog svoje malovjernosti (Mt 17,14-20). Poslije uskrsnuća, Isus kori vlastite učenike što nisu povjerovali onima koji ga vidješe uskrsnuća (Mk 16,14). Apostol Toma odbija vjerovati dok se sam ne osvjedoči (Iv 20,25). U poslanici Timoteju Pavao lapidarno tvrdi da je korijen svih zala srebroljublje: „Njemu odani, mnogi odlučite od vjere i sami sebe isprobadaše mukama mnogima“ (1 Tim 6,10). Ovo se teško može primijeniti na Isusove učenike (osim na Judu), ali može vrijediti danas i za mnoge koji svoje osobne interese stavljaju ispred svoje vjere. Naša „najobičnija i najprikrivenija kušnja jest naš manjak vjere. Ne izražava se toliko po očitoj nevjeri, nego više po prednosti koju dajemo drugim stvarima“ (KKC 2732).

Postoji nekoliko oblika ili stupnjeva nevjere, kaže nam Katekizam (KKC 2089).

Nevjeronje je zanemarivanje objavljene istine ili hotimično odbijanje pristati uz nju.

Krivovjerje je uporno nijekanje, poslije primljenog krštenja, neke istine koju treba vjero-

vati božanskom i katoličkom vjerom ili uporno sumnjanje u nju.

Otpad je potpuno odbacivanje kršćanske vjere.

Raskol je uskraćivanje podložnosti vrhovnom svećeniku ili zajedništva s članovima Crkve koji su mu podložni.

II. vatikanski sabor (*Gaudium et Spes* 19-21) razmišlja o oblicima i korijenima ateizma, kao i relativizma koji je jedan od njegovih oblika: „Neki Boga izričito niječu, dok drugi drže da čovjek o Bogu ne može uopće ništa tvrditi. [...] Mnogi [...] uporno tvrde da se sve objašnjava znanstvenom metodom, ili [...] ne dopuštaju više uopće nikakve apsolutne istine. [...] Ima i takvih koji pitanja o Bogu uopće ne načinju: kao da uopće nisu iskusili religioznog nemira, pa i ne vide čemu bi još vodili brigu o religiji. Ateizam, osim toga, nerijetko nastaje iz silovitog protesta protiv zla u svijetu, ili iz toga što se nekim ljudskim dobrima neopravdano pripisuje oznaka samog apsolutnog dobra, tako da onda ta ljudska dobra zauzmu mjesto koje pripada Bogu.“ [...] „Neku odgovornost za to snose često i sami vjernici“, kaže Koncil. „Ateizam, naime, promatran u cjelini nije nešto izvorno, već proizlazi iz različitih uzroka. Među te uzroke treba ubrojiti također kritičku reakci-

ju protiv religija, i to u nekim krajevima napose protiv kršćanske religije. Zato ne malu ulogu za postanak tog ateizma mogu imati vjernici, ukoliko [...] zanemarivanjem vjerskog odgovora ili netočnim i pogrešnim izlaganjem nauke ili također nedostacima svoga religioznog, moralnog i socijalnog života, pravo lice Boga i religije prije zakrivaju nego otkrivaju.“

„Lijek protiv ateizma možemo očekivati od adekvatnog izlaganja nauke, ali jednako tako i autentičnog života Crkve i njezinih članova. Crkva naime treba učiniti prisutnim i tako reći vidljivim Boga Oca i njegova utjelovljenoga Sina, neprekidnom obnovom i očišćenjem same sebe pod vodstvom Duha Svetoga. To se ponajprije postiže svjedočanstvom žive i sazrele vjere, to jest vjere koja je tako odgojena da može jasno prozreti teškoće te ih nadjačati.“

Pet međugorskih poruka spominje nevjeru. Govore o snu nevjere i grijeha (25. 2. 2000.), o ratovima nevjere i straha (25. 1. 2001.), o nemiru u nevjernom svijetu (25. 11. 2001.), o odsjaju mržnje i nevjere (25. 8. 2007.) te o snu nevjere (25. 6. 2011.). Pojam nevjere u porukama povezan je s grijehom, ratovima, strahom, mržnjom, stanjem u kojem čovjek nije budan. Kao protutežu nevjeri, međugorske poruke nude buđenje, molitvu i post, obraćenje, svjedočenje, svjetlo i ispružene ruke, odsjaj Božje dobrote, srce otvoreno Božjoj ljubavi te utjecanje Bezgrješnom Srcu Marijinu. „Draga djeco! Probudite se iz sna nevjere i grijeha [...] tražite od Boga milost ozdravljenja svoga srca [...] Molite na poseban način za one koji nisu upoznali Božju ljubav i svojim životom svjedočite da i oni upoznaju Boga i njegovu neizmjernu ljubav (25. 2. 2000.). „Vi koji živite moje poruke budite svjetlo i ispružene ruke ovom nevjernom svijetu da bi svi upoznali Boga ljubavi“ (25. 11. 2001.). „Neka vaš život, dječice, bude odsjaj Božje dobrote a ne mržnje i nevjere. [...] A vi koji ste daleko od Božjeg milosrđa obraćajte se da se Bog ne ogluši na vaše molitve i ne bude vam kasno“ (25. 8. 2007.). „Čekam i tražim sva zaspala srca da se probude od sna nevjere. Približite se još više, dječice, mom Bezgrješnom srcu, da vas sve mogu voditi prema vječnosti“ (25. 6. 2011.).

Ovi tekstovi žele biti poticaj na čitanje Knjige nad knjigama. Bit će vam od istinske duhovne koristi samo ako budete prigrlili Bibliju i uronili u odlomke koji su ovdje navedeni, ako budete tražili dublje i dalje, i ako budete provodili mnogo, mnogo više vremena s Biblijom nego s ovim skromnim predloškom koji držite u ruci. Božja je riječ živa i djelotvorna (Heb 4,12). Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona u sebi, sama po sebi, ima snagu mijenjati nas.

Pučka pobožnost kao nadahnuće i snaga vjere

Vjera ima svoje ishodište u molitvi. Ono što vjernički puk moli, to on u srcu, snagom i nadahnućem Duha Svetoga, i vjeruje. Da bi čovjek bio bogoslovac, nije potrebno svršavati visoke škole, velika učilišta, ići desetke godina u školu, studirati, nego treba steći mudrost na koljenima, isprositi milost i znanje od Neba.

fra Tomislav Pervan

Na početku našega vjerovanja, našega hoda u vjeri s Isusom Kristom ne nalazimo čvrste zasade, dogme, vjerske istine, nego je na početku svega osobni susret, zahvaćenost, očaranost jednim neponovljivim likom koji je neodoljivom, magnetskom snagom privlačio ljude, okupljao svijet oko sebe koji mu se divio, koji je u društvu s Isusom zaboravljao dan i noć, nije osjećao glad ni žeđ. Nakon sramotne smrti na križu, na kome je skončao kao prevratnik prema rimskom poimanju, ukazivao se svojim, koji su se nastavili okupljati u Hramu, na bogoslužje. Ne više staro židovsko, nego je odsada u središtu bila osoba Isusa Krista, njihova neponovljiva Učitelja. Njega je Bog uzvisio, darovao mu Ime nad svakim imenom, da se na Ime Isusovo prigne svako koljeno, nebesko, zemaljsko i podzemno. Iz te bogoštovne prakse rane Crkve postupno se rađalo kršćansko vjerovanje, ono jednostavno sažeto i definirano, koje je poput pjesme u prozi, a nazivamo ga Apostolskim vjerovanjem. Tu imamo u srčici sve što nam treba vjerovati. I to se Vjerovanje rodilo iz bogoštovne prakse, jer je bogoštovlje bilo gotovo redovito mjesto bogojavljenja, božanskih objava, nadahnuća, gdje je Duh progovarao.

Postoji u crkvenoj predaji načelo kako je zakon, pravilo molitve, praksa i način moljenja s vremenom postajao zakonom, pravilom vjerovanja. Vjera ima svoje ishodište u molitvi. Ono što vjernički puk moli, to on u srcu, snagom i nadahnućem Duha Svetoga, i vjeruje. Da bi čovjek bio bogoslovac, nije potrebno svršavati visoke škole, velika učilišta, ići desetke godina u školu, studirati, nego treba steći mudrost na koljenima, isprositi milost i znanje od Neba. Sveta Katarina Sijenska nikada nije išla u školu, bila je gotovo nepismena, ali je proglašena crkvenom učiteljicom. Imala je uza se nekoliko svojih pisara koji su bilježili njezine misli i objave. Isto je i sa sv. Terezijom od Djeteta Isusa. Kao djevojčica u pubertetu stupila je u karmel, nije pohađala učilišta, nije nikada studirala teologiju, a proglašena je učiteljicom Crkve. Sv. Faustina Kowalska ostavila je iza sebe pozamašan duhovni i književni opus, i vjerojatno će i ona jednoga dana biti proglašena učiteljicom Crkve. Malo tko danas ne moli Kronicu božanskoga milosrđa, a sam joj ju je Gospodin objavio. Bila je obična sestra, boležljiva, vratarica, kuharica, obavljala najniže poslove. Učilište i diploma nisu jamstvo blizine Bogu, nego otvoreno, predano i gorljivo srce. Petar je bio ribar, a Pavao je bio učenjak, ali je svaki na svoj način dao doprinos Kristovu djelu u svijetu. Oni su udarili temelje za potonju povijest Kristova djela u svijetu. Isus je izabrao upravo Petra da bude na čelu Dvanaestorice.

Isus se oslanja na malene, njima upućuje svoj zanosni pjesan: *Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima!* Upravo je to razlog da se duhovna djeca Charlesa de Foucaulda, mala braća i male sestre, redovito odriču bilo kakve karijere, čak napuštaju svoja zvanja – liječnika, profesora i sl. – te postaju obični radnici, čistači, smetlari, služeći malenima kao maleni. Karijera prema dolje, a ne prema gore. Dok neki pokušavaju stvoriti u crkvenoj hijerarhiji karijeru, nekada čak i nečasnim sredstvima i načinima, dotle se ovi odriču bilo kakve karijere. Upravo kao sv. Franjo i njegova prva braća. Biti manji od najmanjega. I takvima se otkriva Božja mudrost, ti postaju proročki nositelji objave u svijetu.

Slično bi se dalo reći i za pučku pobožnost na ovim ozemljima. Zadržuje nas predanost i duboka molitva, uronjenost u otajstva vjere kod naših prabaka, baka, majki. Bile su nepismene, ali su imale biblijsko pamćenje. Upravo poput proročice Ane koja je svoje udovištvo provela u Hramu, u molitvama i postovima, iščekujući Utjehu naroda svojega. Dugotrajnim ponavljanjem molitve bi se usijecale duboko u srce i dušu, s tim su osobe živjele, radile, lijegale, snivale, s molitvom na usnama su i prelazile na onaj svijet. Upravo prema primjeru onoga ruskoga hodočasnika, koji je molitvu: *Gospodine, Isuse Kriste,*

Sine Boga živoga: Smiluj se meni grješniku molio neprestance, pa čak i u snu. To i jest smisao života: Živeći moliti, moleći živjeti. Da, u očima svijeta, ti su pojedinci lude, ali je upravo ludo svijeta izabrao Bog da posrami mudro, i neplemenito, i prijezira vrijedno, da posrami ono što se nećim u svijetu gradi, reći će Pavao Korinćanima.

I te molitve u puku prenose se s naraštaja na naraštaj, kao dragocjenost. Stoljećima. Baka uči unuka ili unuku, i to je nešto nalik njihovoj duhovnoj oporuci. Neke su, poput hvarškoga *Hoda za križem* u noći Velikoga četvrtka, postale nematerijalna, duhovna baština čovječanstva, pod zaštitom UNESCO-a. Sve su te molitve u pravilu kristocentrične, u žarištu im je Krist, usmjerene prema Gospodinu Isusu i njegovu djelu u svijetu. Ali su i mario-koncentrične, marijanske, jer je u svijesti našega vjernika Marija neodvojiva od Kristova djela na ovoj zemlji. Nemoguće je u svijesti naših vjernika odvajati Mariju od Sina i Sina od Majke. Oni su u dubokoj simbiozi, sudbinski povezani. Ne samom krvnom vezom, nego većma i duhovnom. Sam je Gospodin oblikovao Srce svoje Majke za onih dugih godina šutnje i anonimnosti u Nazaretu, gdje je odrastao, a kad je napunio muževnu dob, nastupio te za nepune tri godine djelovanja zapalio svijet, poput munje iz kišonosna oblaka.

Divan primjer pučke vjerničke baštine jest i molitva Isusove krunice, uz popratne misli vezane uz tajne i događaje iz Isusova života. Upravo kao što i otajstva ružarija pokušavaju Marijinim očima i srcem promišljati tajne Isusova života. Donosimo u svome glasilu to duboko svjedočanstvo vjere i pučke pobožnosti – koje osobe mole na koljenima, predano, pobožno, u čvrstoj i nepokolebljivoj, neslomljivoj vjeri. Zahvalni smo takvim osobama što su svojim primjerom u hudim i zlosretnim vremenima po vjeru i katolike na ovim ozemljima sačuvala luč vjere, duboku pobožnost te ljubav prema Bogu, Isusu, Mariji. Na nama je njihovu duhovnu baštinu njegovati i prenositi, s koljena na koljeno.

Moli se:
Tri Vjerovanja
Trideset tri Očenaša s preporukama

Isusova krunica

Moli se:

Tri Vjerovanja
Trideset tri Očenaša s preporukama

- Rodi se Isus u Betlehemu gradu, u štalici među dvi životinje, među volom i magaretom.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Pivaju anđeli na nebesima: Slava Bogu na visini, mir ljudima dobre volje na zemlji.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Klanjaju se pastiri kod jasala podučeni od anđela.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Osmi dan obrezivanje Isusovo, nadiše mu ime Isus.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Dodoše kraljevi sa istoka, donesoše Isusu darove: tamjan, zlato, miomiris i dragu miru i poznaše svetu viru Isusovu, tako poklon učiniše, Bogu hvalu uzdadoše.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Sijedi starac Šimun u hramu Božjem, drži Isusa na rukama. Starac Šimun pismu piva i takvu radost ima.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Biži sveti Josip sa Isusom i Marijom u Egipat da izbjegne srdžbu Heroda kralja opakoga koji hoće da pogubi Isusa malenoga.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Irud kralj opaki svoju srdžbu vrši, dicu malu kolje i duši i svoju veliku srdžbu pokazuje.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Poslije smrti Iruda kralja opakog natrag se povратиše u svoju domovinu u Judeju.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Ode mati Marija s Isusom i svetim Josipom u sveti hram Božji, te prikaza Isusa svoga sina svećenicima. Veoma se čudiše mudrosti njegovoj.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Bi Isus u rijeci Jordanu sa svetim Ivanom. Tu bijaše sveto krštenje. Ivan krsti Isusa, Isus krsti Ivana, ču se glas s neba: „Ovo je Sin moj ljubljani, u njemu mi sva milina, njega slušajte.“ To bijaše u tridesetoj godini.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Isus bijaše ponizan u mladosti svojoj do kraja života svog.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Isus odabira učenike svoje, koji za njim pođoše, sve napustiše i tako mu se pokoriše.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Isus učini veliko čudo u Kani Galilejskoj na svadbi, pretvara vodu u vino. Mnogi se obratiše u svetu viru Isusovu.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Isus ozdravlja hrome, nijeme i slijepce. Hromi odiše, nijemi govoriše, slijepi gledaše a drhtavci mir imadoše.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Isus obraća grišnike i grišnice i grije im oprašta.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Isusa džudije progone i traže nasmrtni oni, koji idu i djeluju na budućnost njegovu.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Isusovo priobražjenje na brdu di je Mojsija vidio; sinu lice kao žarko sunce a njegova haljina kao bili snig.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...

- Isus post posti u pustinji i pridobija đavla paklenog.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Isusov dolazak u Jeruzalem na jednom nepročišćenom živinčetu.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Isusova posljednja večera. Blaguje jaganjca s učenicima svojim.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Isus pretvara sveti sakrament, kruh u tijelo a vino u krv, to je sveta i slavna pričest.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Isus kleči u vrtu Getsemanskom i moli se Ocu nebeskom.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Isusa Juda za novce proda i poljubivši ga tako ga prida.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Isusa biju! Isusa vežu! Isus moj milostivni stoji ko janje za klanje.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Isus milostivo pogleda na svetoga Petra koji ga je tri puta zatajio.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Isus stoji prid krivim svjedocima, pred pravim sudcima, pred Irudom i Pilatom i prima osudu na se da će ga bičevati i trnovom krunom okruniti i na križ raspet.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Isusa trnovom krunom okruniše.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Isus uzima na se teški križ da ga nosi radi nas grišnika.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Isusa na križ raspeše i otvoriše mu sveta prsa njegova.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Isus se ukazuje poslije smrti svoje trima Marijama: Mariji Magdaleni, Mariji Kleofinoj i Mariji Majci svojoj.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Isus se ukazuje poslije smrti svoje dvojici od učenika i reče njima da će se ukazati svim učenicima svojim.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...
- Isus se ukazuje poslije smrti svoje svim učenicima svojim i prikaza Tomi rane svoje i uzide na visine, sjede s desnu Boga Oca nebeskoga.
Smiluj nam se, Isuse moj! - Oče naš...

Moli se:

- Sedam *Zdravomarija* na čast svetih njegovih riječi s križa
- Oprosti oče njima jer ne znaju što čine! - Zdravo Marijo...
 - Grišniče, razbojniče bit ćeš danas sa mnom u raju! - Zdravo Marijo...
 - Eli, Eli, lama sabaktani, Bože moj što si me zapuštao na drvu križa! - Zdravo Marijo...
 - Isus pridaje Ivanu Majku svoju, reče učeniku evo ti Majke a Majki, evo ti sina! - Zdravo Marijo...
 - Žedena Isusova muka na drvetu križa! - Zdravo Marijo...
 - Budi svršena trud i muka Isusova na drvetu križa! - Zdravo Marijo...
 - Oče moj, ja pridajem duh svoj u ruke svete tvoje! - Zdravo Marijo...

Prvi molitelj Jozo Furundžija, pokopan u selu Orašcu (Jajce - Podmilac); molitvu sačuvala i moli baka Marija Crnoja (74 godine), prognanica iz sela Doribaba (Jajce), a živi u Kloštar Ivaniću (Hrvatska). Zapisano u Međugorju po kazivanju bake Marije 13. 1. 2013. godine. Zapisala Žaklina Čilić.

▶ Nastavak s 19. str.

smo vlasnici ni svoga zraka. Još nam je ostala voda, ali bojim se da je to sljedeće za prodaju. Najgore je što prodajemo i svoje dostojanstvo. Crkva je ostala kao jedini zagovornik domovinskih vrijednosti. Crkva je, što je paradoksalno, morala preuzeti i ulogu glavne oporbene opcije i prema onima na vlasti i prema onima u opoziciji jer, nažalost, nemamo ni vlasti ni oporbe. Imamo na snazi sluganski model funkcioniranja. A što se mladih tiče, mogu reći da su oni još uvijek nepotkupljivi i da u sebi kriju ono što često ne vidimo. U to smo se iznova osvjedočili, primjerice nakon presude generalima. Mladi osjećaju bilo naroda, u njima još ima prkosa i ponosa, što smo vidjeli kad su došli braniti zagrebačku katedralu od nakana nečasnih prosvjednika.

U Godini smo vjere i posebno se naglašava nova evangelizacija. Gdje smo mi u svemu tome gledajući na to što nam se događa?

Milosrdni Samaritanac mora biti uzor našega ponašanja. Govoriti o vjeri a šutjeti o nepravdi, gladi, suzama i izrabljivanju ljudi bilo bi licemjerno. Stoga, vjerovati znači ljubiti one najmanje. U našem vremenu traže se svjedoci koji su spremni riskirati zemaljske uspjehe i probitke kako bi u svijet mogli unijeti govor Neba. Papa u svome „Porta fidei“ naglašava: „Ono što svijet danas osobito treba jest uvjerljivo svjedočenje onih koji su, prosvijetljeni u umu i srcu Gospodinovom Riječju, kadri otvoriti srce i um mnogih ljudi želji za Bogom i pravim životom, životom koji nema kraja“. Što se glasnije iznose mišljenja da je vjera osobna stvar, vjerniku je snažniji poziv da djelima, pa i mučeništvom javno svjedoči vjeru.

Uskoro će se navršiti trideset dvije godine kako Kraljica Mira cijeli svijet poziva na mir, obraćenje, molitvu...

Uopće se ne usuđujem razmišljati što bi bilo da se nije dogodilo Međugorje. Taj glas mnogi su čuli i svjedoci smo brojnih obraćenja. Međugorje ne može biti zataškano jer grad na gori se vidi. Čuvajmo tu oazu mira kao mjesto svetosti gdje čovjek, poput Marije Magdalene, pada na koljena i traži milost. Kao ljudi i vjernici možemo biti zahvalni i počašćeni što živimo u vremenu u kojem možemo biti svjedoci toga glasa koji je nasušno potreban čovjeku današnjice.

Promišljanje

Zašto (ne) Međugorje?

Tisuće vjernika koji su bez ikakva posebna poziva došli na ovakav način slaviti početak nove godine, ne tražeći nikakav spektakl, stotine onih koji su se upravo te noći ispovjedili, neki i nakon više godina – nije li to pravo čudo?

Tanja Popec

Odlazak u Međugorje za mnoge je potraga za čudom, ukazanjem, posebnom porukom. Ni teolozi nizu pošteđeni pitanja vjerničke znatiželje događa li se ondje nešto posebno. Možda više od ostalih, teolozi se na takvim mjestima u sebi „bore“ sa znanjem, disciplinom, poslušnošću hijerarhiji, osobnim životom i Bogom koji, i kad šuti, puno govori. Mnogi su me pitali što mislim o međugorskim ukazanjima. No, ne držim se pozvanom suditi jesu li ona stvarna i kojom redu pripadaju. Zapravo, s njima moja vjera niti raste, niti pada. Čekam mišljenje Svetoga Oca, koji će, kad dođe vrijeme za to, o tome dati zadnju riječ. Ovdje želim dati taj traženi odgovor, što mislim kroz svjedočanstvo za Krista koji je i u Međugorju, kao i u svim Euharistijama na svijetu, jedan jedini, stvarno prisutan, toliko jak da bez riječi protrese i dušu i misli. Međugorje me privuklo kao mjesto u meni dragoj BiH, kao jedna drugačija stvarnost od zagrebačke. Ponekad je, naime, potrebno otići u drugi kraj, odmaknuti se od vlastite svakidašnjice, da se misli stišaju i da duša malo predahne.

Malo ugođaja

Na doček Nove godine u Međugorje stigla sam u zadnji tren. Put od Zagreba preko Zadra do Međugorja bio je ugodan. Raspitala sam se tko i što organizira u Međugorju za doček, i dobila odgovor da, osim euharistijskoga klanjanja i Mise, nema ništa posebno. No, tek vlastitim očima uvjerila sam se da to „ništa posebno“ u ovu hercegovačku duhovnu oazu privlači tisuće hodočasnika, najviše Talijana, ali i domaćih vjernika. Mnogi od njih do crkve su dolazili u pravoj zimskoj opremi: kaputima, skafanderima, šalovima, neki omotani i dekamama. Nije mi baš bilo jasno zašto takav odjevni stil, osobito ovo s dekamama, jer večer nije bila odviše hladna (pogotovo u odnosu za zagrebačke minuse). U crkvu su odavno bili ušli oni najbrži, a okolni prostor s klupama i sjedalicama za više tisuća ljudi napunili su ovi zimski obučeni. U 22 sata počelo je euharistijsko klanjanje, koje je vjernicima izvan crkve bilo dostupno putem videozida. No i oni koji taj „zid“ nisu vidje-

li, u miru, tišini, dubokoj poniznosti i dostojanstvu bdjeli su sa živim Isusom Kristom. (S obzirom na dva, tri ili čak više sati na otvorenom, postalo mi je jasno zašto je bila potrebna spomenuta „zimski oprema“.)

Međugorska ekskluziva ili svakidašnji Isus?

Kad dolazim na klanjanje, uvijek me nosi čežnja za Božjim licem, pa je tako bilo i ove noći. Tijekom više od sat vremena nisam ni čula ni vidjela ništa, novinarski rečeno, spektakularno i ekskluzivno, iako se nekoliko dana prije kraja godine prenosila poruka o Gospi s Isusom u naručju koji je progovorio poručujući da je On mir naš i da slušamo Njegove zapovijedi. No, taj sadržaj

poznat nam je iz evanđelja, tako da u tim riječima nije bilo ništa novo. Ali, ono što je te noći u Međugorju bilo na poseban način snažno, jest tišina koja je, obasjana mjesečinom, „zagrlila“ međugorsku crkvu. Dolazila je iz pogleda u Presveto. Meditacije su bile jednostavne, na više jezika. U njima su sabrane zahvale za 2012., molitve za novu godinu, za obraćenje srca i vršenje Božjih zapovijedi. Bilo je to malo riječi, ali u njima su se našli životi svih klanjatelja, molitelja, tražitelja Božjega lica. Za vrijeme klanjanja, sa strane, u ispovjedaonicama, mnogi su te noći slavili i sakrament pomirenja. Divan je osjećaj pomiren s Bogom završiti staru i početi novu godinu. Ispovjednici su bili na raspolaganju vjernicima svih dobi, na više jezika. Slavlje klanjanja, želje za promjenom, slavlje novosti života! I Euharistija, koja je počela u 23.20, bila je uobičajena, s božićnim elementima, a opet posebna. Bez obzira na blještave vatrometne kreacije sa svih strana, vjernici su svojom pozornost „prikovali“ uz oltar. U središtu je bilo lomljenje Kruha! Čin pretvorbe, točno u ponoć, također je bio dojmljiv trenutak. Nova se godina, to znamo, obično slavi uz vatromet, pucnjavu, šampanjac, poljupce i zagrljaje,

no kod nas sudionika misnoga slavlja sve je to izostalo. Prostor misnoga slavlja ostao je netaknuto sabran i usmjeren na Krista s kojim sve počinje i završava. Svatko od nas donio je na ovaj oltar svoj život s brojnim dragim licima, molitvama, čežnjama, nadanjima. Krist je primio taj dar srca i svojom prisutnošću okrenuo stranicu na 2013. godinu. U Njemu leži istinski razlog radosti i On je i te noći bio naša Zvijezda koja donosi novost.

Što je međugorsko čudo?

Tisuće vjernika koji su bez ikakva posebna poziva došli na ovakav način slaviti početak nove godine, ne tražeći nikakav spektakl, stotine onih koji su se upravo te noći ispovjedili, neki i nakon više godina – nije li to pravo čudo?

Nedavno sam čitala svjedočanstvo o bračnom paru iz Italije koji je s bolesnom dječicom stigao u Međugorje izmoliti čudo ozdravljenja. Nakon odlaska na Križevac i Podbrdo ništa im se nije dogodilo. Kad se otac požalio svećeniku, ovaj mu je samo rekao: „Pođi, ispovjedi se“. Ocu, naravno, ništa nije bilo jasno. Tražio je znak za svoje dijete, a svećenik ga šalje u ispovjedaonicu! No, ži-

vo se toj obitelji promijenio upravo nakon te ispovijedi. Otac se, naime, godinama nije ispovijedao, a na duši je nosio velike rane i teške grijeha. Tek nakon ispovijedi dogodilo se čudo. Zdravlje njegove djece krenulo je napred. Ali za oca je to bio vanjski znak čudesnoga susreta s Kristom koji je on proživio u sakramentu pomirenja. To je bilo njegovo stvarno čudo! Ne zaboravimo, Krist je s nama u sakramentu pomirenja, liječi nam srce svojim Milosrdem i podiže nas svojom Ljubavlju.

Putem do Međugorja slušala sam i svjedočanstvo mladoga bračnog para koji se upoznao na putu u Međugorje. Iako žive u Italiji, u ne odviše udaljenim mjestima, nikada se nisu susreli, sve do trenutka kada su, svako sa svojom skupinom, putovali na hodočašće u Međugorje. Susret se dogodio na trajektu, za misnoga slavlja. Nakon nekoliko godina su se vjenčali.

Susreti s Bogom u sakramentima i susreti ljudi međusobno, najsnažnija su poruka Međugorja. Mnogi će pitati zašto nam se takve promjene i posebni doživljaji ne dogode u župi u kojoj smo svakodnevno ili svake nedjelje. Razlog je vrlo jednostavan. Kad odlazimo iz svoje župe na neko hodočašće – u Međugorje ili drugdje – obuzme nas drukčije raspoloženje, misli usmjerimo na određite, a sve drugo može čekati. Već takvim pristupom stvaramo preduvjet za duhovni doživljaj. Riječ je, dakle, o psihološkom učinku koji otvara vrata određenoj novosti.

A gdje je Gospa?

Marija je Majka koja nas vodi svome Sinu. A On je najprisutniji u Euharistiji. I kad nas doprati do misnoga slavlja, predaje nas u Njegove ruke, jer On je i njezino i naše središte. Tražiti Gospu zbog nje same, mislim da to nije ni njezina želja, jer ona je sva bila predana svome Sinu. Privatne objave ne obvezuju sve do trenutka dok svoj stav o tome ne donese Sveti Otac. No, ono što nas vjernike obvezuje, već stoljećima je poznato, a zapisano je u Pismu i Predaji Crkve, protumačeno Učiteljstvom Crkve. Meni osobno, i vjernički i teološki, još uvijek je veliki izazov i čudo Božje Milosti i Marijine otvorenosti kad je ona Bogu rekla: „Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!“ (Lk 1,38). Još uvijek me protresu njezine riječi na svadbi u Kani Galilejskoj: „Što god vam rekne, učinite!“ (Iv 2,5). I te dvije spomenute rečenice dovoljne su za studiranje cijeloga života, jer upravo na njima polažemo ispit ili padamo na ispitu u svojoj vjeri. I te dvije rečenice nosim sa sobom i u 2013. godini!

(www.laudato.hr)

Snimila Ljiljana Paris

Put obraćenja nije bio lak

„Majko, ovo su tvoja djeca, ja ih ne znam odgajati, nitko me nije naučio, ništa nije važno ako ih ti držiš u zagrljaju“

Emmanuel Hacha iz Meksika jedan je od najpoznatijih pjevača zabavne glazbe na španjolskom jezičnom području. U braku je trideset godina, ima troje djece. Htio je biti toreador, ali je postao pjevač. Njegov sin Aleksandar ide njegovim stopama. U Međugorju su našli put prema sreći. Kažu: „Bog nas ljubi i želi da svi budemo sretni. Bog to može postići, ali samo uz našu suradnju.“ Svoje iskustvo te istine podijelili su na Festivalu mladih.

ALEKSANDAR HACHA

Ja sam Aleksandar Hacha, imam 27 godina, Meksikanac sam i katolik. Imam dvije sestre, tatu i mamu. Sada smo vrlo jedinstvena katolička obitelj, ali nije uvijek bilo tako.

Kantautor sam, glazbenik od rođenja, to je moj poziv i moj izbor. S četiri godine počeo sam se baviti glazbom. Izdao sam dva CD-a i radim na trećem. Trebalo mi je mnogo godina da otkrijem smisao života. Prije osam godina doživio sam snažan proces obraćenja. Odrastao sam u katoličkoj obitelji koja nije prakticirala vjeru. Bili smo katolici više iz običaja nego iz uvjerenja. S jedanaest godina prvi put sam došao u Međugorje. Iako sam imao snažan kontakt s Gospom i Isusom, mir i radost koje sam osjećao na hodočašću trajali su samo nekoliko mjeseci, a onda su se izgubili zbog nedostatka ustrajnosti u molitvi. Od puberteta do devetnaeste godine sreću sam tražio na krivim mjestima. Bio sam impulsivan i buntovan, do grla u alkoholu, cigaretama i promiskuitetu. Rasipao sam novac i bio sam jako tašt. Tukao sam se sa svima, nekoliko puta su me izbacivali iz raznih škola, a moj odnos s Bogom bio je trgovački. Bio je to bog po mojoj mjeri. Živio sam samo za sebe. Moje je životno pravilo bilo, čini što hoćeš, kako hoćeš i kada hoćeš. Željla mi je bila da me cijene i poštuju i da postignem ciljeve koje sam si zadao. Kada sam ih ostvario, ostajao sam nezadovoljan. Tako sam s vremenom shvatio da me poroci ne mogu usrećiti, nisu mi davali ono što sam tražio. Bio sam u posvemašnjoj konfuziji. Osjećao sam se sam i izgubljen.

Prvi dobri koraci

Od ranih godina primjer mojih roditelja koji imaju prekrasan brak i obitelj u kojoj sam odrastao posijali su u meni sjeme želje da i ja imam sretnu obitelj. Želio sam naći ženu koju ću voljeti, postati dobar muž i dobar otac, ali sam shvatio da to, ako nastavim živjeti kako sam živio, nikada ne ću postići. Počeo sam se ponašati drugačije. Bio je to moj prvi korak prema dobru. Drugi korak u pravom smjeru zahvaljujem svom ocu. Kada sam imao 19 godina, na jednome koncertu s njim pjevao sam pijan. Nakon jedne noći pijančevanja s prijateljima do zore, tata mi je rekao: „Ili ćeš ostaviti piće ili te više ne ću podržavati, pa ćemo vidjeti kao ćeš platiti svoj studij!“ Pogodio me u slabu točku, a to je glazba, koja mi je bila najvažnija. Znao sam da trebam njegovu potporu. Nisam bio spreman to staviti na kocku i preko noći sam ostavio cigarete i piće, a kada to ostaviš onda počneš stvarno živjeti. Udeš u kontakt sa samim sobom i vidiš stvari kakve jesu. Tvoje se praznine sve više pokazuju jer više nisi pod anestezijom, više ne bježiš od istine i stvarnosti. Shvatio sam i da ima mnogo licemjerja i laži u mojim krugovima. Tada sam imao lijepu djevojku, ali ta veza nije funkcionirala. Kada je tražila da idemo korak dalje, savjest mi to nije dopuštala jer sam znao da se ne ću njome oženiti, i ako nastavim s njom, onda ću je samo koristiti za vlastito zadovoljstvo, a da ispunim svoju samoću. Srce mi nije dalo mira. Bio sam iskren i to sam joj rekao, to je bio moj drugi dobar korak. Počeo sam se pitati je li dobro ono što činim u određenim situacijama. Bilo me strah da ću donijeti pogrešne i nepopravljive odluke. Došao sam na jednu novu ideju. Znam da mi ju je dao Bog. Otkrio sam da ako budem živio za svoje strasti, u životu ne ću postići ništa stabilno, jer su strasti kolebljive. Osjećaji i emocije su nestalni, ne funkcioniraju. Shvatio sam da za sretan život nisu dovoljne strasti, treba biti pošten, pravedan i istinoljubiv. Te su mi ideje pomogle krenuti u pravom smjeru.

„Isuse, ako postojiš i ako me ljubiš, pomoz mi!“

Što je ljubav? Što je sreća? Opijati se? Zašto drugima činim nešto što ne bih želio da dru-

Snimila: Gija Paris

gi meni učine? Što je ispravno? Što je najbolje? To su bila pitanja... Pokušao sam vlastitim razmišljanjem naći odgovore, ali u meni je bio čvor mješavine laži i istine. Moja me prilično deformirana savjest nije mogla dovesti do odgovora. Nisam htio da itko na mene utječe jer nisam nikomu vjerovao... Konačno, jednoga dana, dok sam razmišljao u svojoj sobi, iscrpljen i umoran pogledao sam raspelo koje je visjelo na zidu i rekao sam: „Isuse, ako postojiš i ako me ljubiš kao što to kažu, pomoz mi, poslušaj me, odgovori mi! Ja ne znam što mi je činiti. Sve stavljam u tvoje ruke!“ Nekoliko dana poslije, na jednome krštenju, jedan se svećenik zagledao u mene i pozvao me k sebi. Uпитao me: „Kako si?“ Odgovorio sam: „Jako loše, nisam sretan!“ Pozvao me na prijateljski razgovor. Prihvatio sam, otvorio sam mu srce. Saslušao me i na vrlo suptilan način mi je govorio o vjeri i istinama Evanđelja. To je snažno odzvanjalo u mojoj duši, ali je tražilo i velike promjene u mom životu, koje nije bilo lako prihvatiti. Nakon nekoliko sati razgovora dao mi je nešto što će mi pomoći naći odgovore – dao mi je Bibliju i jednu knjigu duhovnosti. Nisam poznavao vjeru, predložio mi je da čitam Ivanovo Evanđelje. Toliko sam želio odgovore da sam cijele noći čitao i do zore pročitao cijelo Ivanovo Evanđelje. Poslije sam sve više čitao Bibliju i Katekizam. Sla-

vim Boga za to. Našao sam ono što sam tako dugo tražio. Našao sam ono što sam trebao: smisao života, put sreće, istinu koja mijenja život ako je se živi, mir srca. To su bile istine koje su u meni već bile po Duhu Svetomu, po krštenju. Duh Sveti mi je u savjesti tiho govorio te istine, ali ga nisam slušao i nisam ih prepoznavao jer sam živio u velikoj buci. Bježao sam od istine i samoće. O. Antonio mi je pomogao spoznati Božju volju i moj put sreće. Put obraćenja nije bio lak. Počeo sam živjeti sakramentalni život pa su neki od mojih prijatelja pomislili da sam skrenuo, i zato su se udaljili od mene. Neki su me pokušavali uvjeriti da je istina u protestantizmu, pa sam na neko vrijeme odbacio katolicizam. Konačno, zahvaljujući Međugorju i Gospi koja mi je govorila na razne načine, vratio sam se u Katoličku Crkvu. Jedna od knjiga koje su mi pomogle bila je Montfortova „Prava pobožnost“. Svima je preporučam.

U Međugorju je počelo obraćenje cijele moje obitelji

U Međugorju je na dubok način počelo obraćenje cijele moje obitelji. Tata je ovdje doživio veliko obraćenje i ovdje je sve nas, svu svoju djecu, posvetio Gospi. Doći ovamo, provesti trenutke samoće i slobode, mnogo pomaže u susretu s Bogom.

Nije lako, ali Bog mi je pokazao da je sa mnom i da mi pomaže. Pozivam sve vas da živite ono na što nas Gospa ovdje poziva: molitvu, post, obraćenje, čitanje Svetoga pisma, ispovijed, Euharistiju. Mogu posvjedočiti da mi je to promijenilo život, a u mojoj obitelji sada ima više mira i ljubavi nego ikada.

Nasljedovati Isusa je rizik. Predati se u njegove ruke, ostaviti svoju sigurnost, vjerovati u njega velik je korak. Bila je to za mene duga bitka u kojoj sam mir nalazio i gubio. Čitanje Biblije bilo mi je velika pomoć u trenutcima iskušenja. Počeo sam moliti krunicu i svaki dan ići na Misu. Bog je istina, Bog je u Euharistiji, zato idemo na Euharistiju. Sada kada sam blizu Boga i kada ga stavljam u središte svoga života, sve mi je teže živjeti u svijetu glazbenika u kojemu vlada razvrat, droga, licemjerje... Nije lako, ali Bog mi je pokazao da je sa mnom i da mi pomaže. Pozivam sve vas da živite ono na što nas Gospa ovdje poziva: molitvu, post, obraćenje, čitanje Svetoga pisma, ispovijed, Euharistiju. Mogu posvjedočiti da mi je to promijenilo život, a u mojoj obitelji sada ima više mira i ljubavi nego ikada.

EMMANUEL HACHA

Moj je djed bio plesač flamenka, a majka je bila pjevačica, s juga Španjolske. Rodio sam se u Meksiku. Od rane mladosti me Isus zvao, ali ga nisam htio slušati. Kao dijete sam pjevao u školskom katoličkom zboru. Nisam imao sretno djetinjstvo. Kad sam imao samo osam godina, majka mi je umrla od raka pluća. Moja sestra, koja je tada imala šesnaest godina, zauzela je majčino mjesto. Bila je puna ljubavi i nježnosti, baš kao moja mama, ali je i ona umrla samo dvije godine poslije mame. Ostali smo bez majke i sestre. Moj je otac bio toreador, putovao je po Latinskoj Americi i Španjolskoj. Odrastao sam u brojnim kućama i kod mnogih tetaka. Činilo se da nema nade. Kada sam pjevao, a pjevao sam po sav dan, gitara mi je bila druga duša, ali me istodobno zvao svijet borbe s bikovima i postao sam toreador. Jednom mi je prilikom bik slomio oba koljena. Poslije rehabilitacije vratio sam se u arenu, i opet se dogodila ista stvar te sam četiri godine proveo po bolnicama. Kada su mi liječnici rekli da više ne mogu biti toreador, sav mi se svijet srušio. Izgubio sam majku, izgubio sam sestru, nisam mogao biti toreador, nisam imao posla ni naobrazbe... Jedan prijatelj s televizije me je upitao zašto se gnjavim

s bikovima, zašto ne pjevam. „Bog ti je dao jedan dar, a ne dva“, rekao mi je. No, svejedno sam htio biti toreador, jer najbolje je kada padaš i opet se dižeš.

Ljubav prema Isusu koju sam imao kada sam bio mali i dalje je kucala u mom srcu, premda to nisam znao. Počeo sam pjevati, upoznao sam ženu kojom sam se oženio i s kojom sam trideset godina u braku. Imao sam prekrasnu umjetničku karijeru. Mnoge zlatne ploče, koncerti, brojna publika... Nikada nisam uzimao drogu. Jedina dobra droga u našoj je glavi: to su naši snovi. Malo djeteta koje je u nama treba hraniti da bi moglo sanjati.

Jednom sam od majke jednoga svoga prijatelja čuo za Međugorje. Imao sam 22 godine i dugu kosu. No, u Međugorje sam došao tek petnaest godina kasnije, najprije sa svojom ženom, a onda i s djecom. Moja kćer Giovanna se udala za dečka kojeg je upozнала u Međugorju, Gospa ih je spojila. Vjenčali su se prije dva mjeseca. Na medeni mjesec su došli u Međugorje zahvaliti Gospi i Isusu i njima povjeriti svoj brak. Obitelj je nukleus društva. To je božanski sakrament, to je predivno. Ovdje je i moja supruga Mercedes. S njom sam izgradio obitelj. Izdržala je moj život umjetnika. Kad god bih se vratio u sitne sate, ona bi otvorila oči i pitala: „Kako je bilo?“ Nikad nisam otišao u krevet ljut. Ako bih nekada rekao nešto nerazborito, navečer bih je zamolio za oprost, zajedno bismo zagrljeni. Srdžba i bol bi nestali. Odlučili smo doći u Međugorje i posvetiti svoje troje djece. Martinique je imala samo sedam godina, Aleksandar četrnaest, a Giovanna petnaest. Ušao sam u crkvu, otišao do Gospe i kada sam bio pred njom počele su izlaziti riječi iz mene za koje nisam znao odakle dolaze. Rekao sam joj: „Majko, ovo su tvoja djeca, ja ih ne znam odgajati, nitko me nije naučio odgajati djecu, ako ih stavim u tvoje ruke, ti ćeš ih zagrliti, ti ćeš ih utješiti, ništa nije važno ako ih ti držiš u zagrljaju.“ Svaki dan kod kuće zajedno molimo krunicu, moja djeca idu na Misu svaki dan, na pričet svaki dan, predali su svoj život Bogu. Sretni smo.

Prevela Filka Mihalj

Vjerovati osobno – svaki dan!

Uz dnevna promišljanja fra Tomislava Pervana – *'Tvoja riječ svjetlo na mojoj stazi'*, svezak I., Informativni centar Mir Međugorje, 2012.

fra Bernardin Škunca

Bijeli starac u Vatikanu, papa Benedikt XVI., očito je po Božjemu nadahnuću godinu 2012./2013. proglasio *Godinom vjere*. Poznati su njegovi naglasci i njegove očinske želje upućene čitavom katoličkom svijetu za duhovnu korisnost te godine: u svijetu koji hodi bez Boga ili protiv Boga, nužno je vjerovati Kristu s njegovom uvijek Radosnom viješću, vjerovati s Crkvom, vjerovati osobno svaki dan, to bi – u bitnome – bila živa želja pape Benedikta za vjernike naših dana. Nije dovoljno biti blagdanskim vjernikom (o Božiću, Uskrsu, Velikoj Gospi...), niti vjernikom u povremenom odlasku u svetišta, niti vjernikom u masi, primjerice kada nas pohodi papa, kada se slave velike obljetnice. Nužno je vjerovati osobno svaki dan, danju i noću, u zgodno i nezgodno vrijeme.

Jedna od inicijativa koja mora imati važno mjesto u Godini vjere – ali i dalje, u trajnom životu vjere – stoji u vježbi 'promišljati Riječ' ili, u duhovnom zajedništvu s Gospom Marijom, razmišljati o Riječi u svom srcu (usp. Lk 2, 51). Uz *slavljenje* Riječi (preko bogoslužja i molitvenih pokreta u Crkvi), uz *govor* o Riječi (kateheza, pouke, predavanja...), istinska obnova vjere ne će ići bez dnevne duhovne *vježbe promišljanja Riječi* (izraz namjerno stavljamo u veliko slovo, jer je uvijek u suodnosu s božanskom *osobom* Isusa Krista). Takvu duhovnu vježbu Riječi stari su crkveni oci izražavali u pojmu 'ruminare' (preživati). Sliku su uzeli iz životinjskoga svijeta preživača koji, pohranivši količinu hrane u želudac, nastavljaju u miru preživati uzetu hranu, u tom preživljanju uživati, tom se hranom jačati, od te hrane živjeti. Preneseno na duhovno polje, vjernik uzima Riječ i u njoj ostaje, prebirući je u miru, da bi iz Riječi mogao otkrivati Božje lice, da bi od Riječi živio.

Fra Tomislav Pervan izabrao je pravi trenutak da pruži vlastiti doprinos velikoj du-

hovnoj inicijativi pape Benedikta. U pozamašnom svesku (450 stranica), fra Tomislav nas dan za danom na temelju Riječi koja se nudi u evanđeoskim ulomcima dnevne misne liturgije uvodi u jedinstvenu školu Isusova Evanđelja. Otkriva nam ono što je Crkva u svojem bogoslužju htjela preko obnovljene liturgije nakon Drugoga vatikanskog sabora: otkrivati bogatstvo Riječi ne samo u izabranim, izdvojenim perikopama (tematski izabranim ulomcima), nego takoreći iz čitavog Evanđelja, jer je ono u cijelosti jedinstveni veliki polog vjere. Kao bibličar i teolog, ali i kao dnevni duhovni djelatnik u Međugorju (ispovijedanje, razgovori, slavlja), fra Tomislav uranja u Riječ, stavlja sebe i vjernike pred svjetlo te Riječi, lomi Riječ. Pri tome on ne ostaje na suhoj biblijskoj egzegezi, niti na povijesno-kritičkoj analizi nego, ne zapostavljajući spomenuto, s povjerenjem u Evanđelje (to je fra Tomislavova polazna točka) otkriva snagu Riječi, uočava vječnu aktualnost Riječi, Riječi za sva vremena i za sve narode: „Bog je tu, Bog je započeo iznova sa svojim narodom u Isusovoj osobi. Kraljevstvo je Božje tu. Bog je uzeo stvari u svoje ruke. Inicijativa je na njegovoj strani. Samo on daruje spas“ (str. 5).

Fra Tomislav u svojim promišljanjima pred čitatelja stavlja *protokršćanski – prvi kršćanski* zanos i gorljivost, fascinantnost ili očaravajuću začuđenost Riječu prve Crkve. Pisac ovih promišljanja upravo tu crtu želi prenijeti čitatelju. Pred bitnim biljegom doživljavanja Boga u tzv. prirodnim religijama, izraženu u poznatoj sintagmi *'tremendum et fascinans'* ('strašno i očaravajuće'), fra Tomislav pokazuje da se u kršćanstvu taj doživljaj vjere očituje bitno drugačije: umjesto 'tremendum' ('strašno'), u Isusu Kristu je događaj vjere postao *'gaudium magnum'* ('veliki radosni događaj'), postao je novost svijeta, odakle je on i 'fascinans' ('očaravajući'). Naš autor pokazuje upravo tu veliku novost osobe Isusa Krista: „S

Isusom započinje novi svjetski poredak“ (str. 268), „s Isusom nastupa novi odsječak ljudske povijesti, na pozornici je sve novo“ (str. 351). Fra Tomislav je duboko uvjeren da je događaj radosti i očarivosti biva svjetlo na vjerničkoj stazi u svim vjerničkim stajanjima istinskih kršćana, da su se iz takve zahvaćenosti Riječu radali mučenici i sveci u svim vremenima i prostorima kroz stoljeća kršćanstva. To je put vječito svježe *nove evangelizacije*.

Uzimajući u ruke ova promišljanja osobno, sami, u krugu obitelji ili u krugu koje molitvene zajednice, čitatelj se postupno uvodi u neiscrpjivu novost Evanđelja. Uranjajući u Riječ, osjetit će da Isusov govor nije ni govorničko umijeće, ni filozofski sistem, nego Riječ za život. Štoviše, otkrivat će da svaki čovjek, da mi osobno, s imenom, nosimo odbljesak Vječnoga, odbljesak Boga, da u svakome od nas živi snaga njegova Duha koji čini da rastemo na sliku Riječi (usp. str. 362).

Uz upravo rečeno, uz ono što je jedini i jedinstveni temelj, naime uz živi susret sa živom Riječju, u ovom spisu fra Tomislav pokazuje da nije sam na polju istraživanja dubina otajstava Božjih (usp. Rim 11, 33-36). Pisac ovih promišljanja s radošću posuđuje misli svetih ljudi i duhovnih mislilaca čovječanstva, ali se s jasnoćom stavlja i pred drugačije misleće, poput ateista, agnostika. Fra Tomislav dobro pozna koordinate europske i svjetske civilizacije, filozofske pravce koji se zapliću u plićacima razuma bez Boga, znade za svijet varke, za svijet življenja po nagonima, za bijeg u virtualno (posebno među mladima), za vjeru u znanost bez vjere u Boga, i sl. Imajući pred očima prvo (sjaj i snaga Riječi) i drugo (misli svjedoka vjere), fra Tomislav sve iznosi na blizak, čak na topao i jednostavan način, uvijek u bogatstvu i ljepoti izričaja hrvatske i kršćanske riječi. Ima jedna stalna crta fra Tomislavova pisanja: svoj uvijek sadržajan govor – nikad površan, nikada 'lagan' – fra Tomislav izražava na način da ga s razumijevanjem čita i učen i 'običan' čitatelj. Doduše, njegova promišljanja nisu zabavno štivo. To je zahtjevan govor, trajno u osloncu na evanđeoski radikalizam. Odatle i nužnost da ova promišljanja valja čitati meditativno, u miru, u svježim časovima dana. Tada se može očekivati da će ona – prispjela u Godini vjere – čitatelja uvesti u ono što autor živo želi: „Svaka istinska obnova, svaka reforma u Crkvi, započinje s obnovom vjere u Boga, vjere u Isusa Krista. Bez toga nema obnove, bez toga nema budućnosti“ (str. 247). Doista, u Godini vjere samo jedno je bitno: *vjerovati Kristu osobno, svaki dan – vjerovati u Crkvu i u Svijetu!* I djelovati u radosti Evanđelja. „I svijet će biti i postajati drugačiji“ (str. 247).

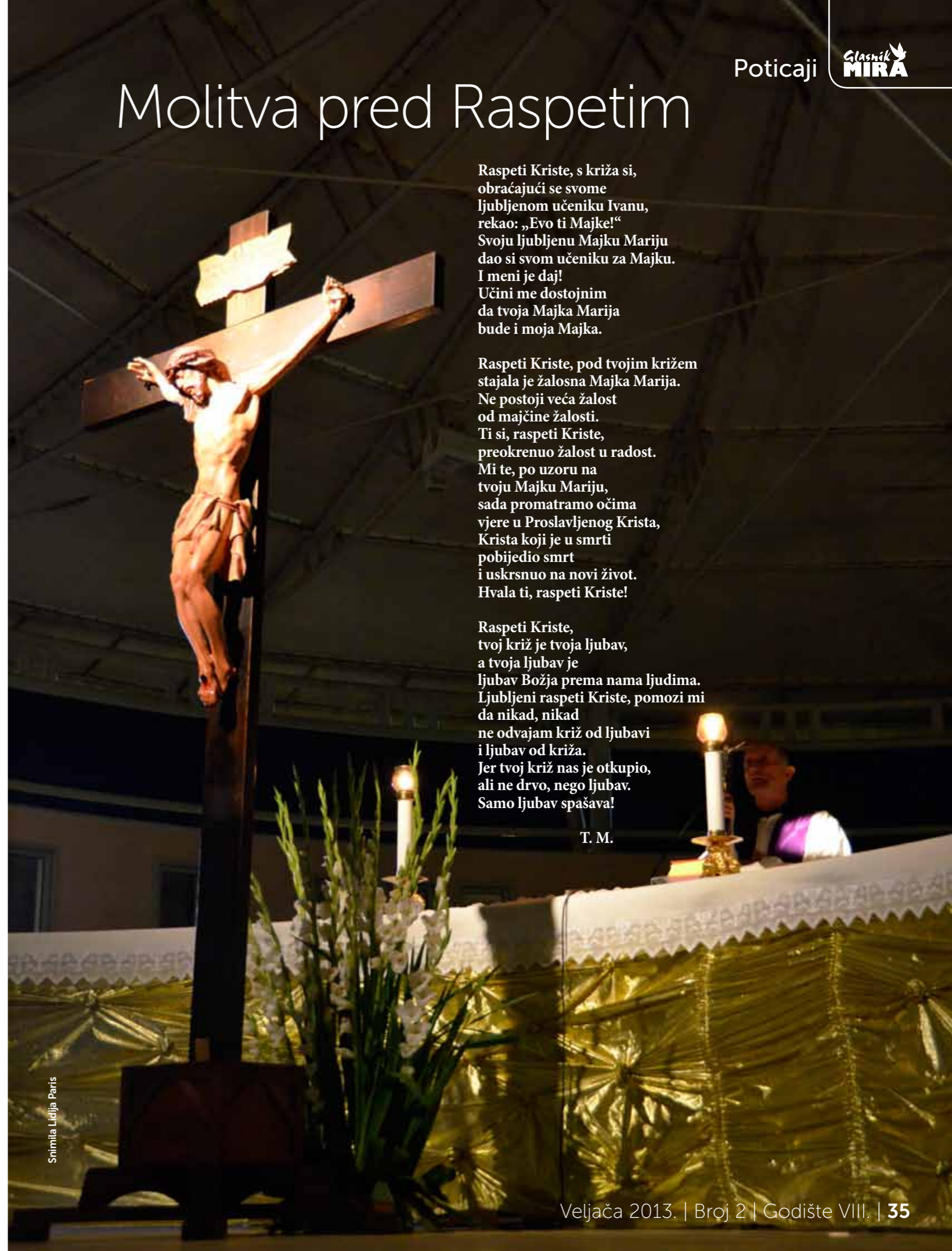
Molitva pred Raspetim

Raspeti Kriste, s križa si, obraćajući se svome ljubljenu učeniku Ivanu, rekao: „Evo ti Majke!“ Svoju ljubljenu Majku Mariju dao si svom učeniku za Majku. I meni je daj! Učini me dostojnim da tvoja Majka Marija bude i moja Majka.

Raspeti Kriste, pod tvojim križem stajala je žalosna Majka Marija. Ne postoji veća žalost od majčine žalosti. Ti si, raspeti Kriste, preokrenuo žalost u radost. Mi te, po uzoru na tvoju Majku Mariju, sada promatramo očima vjere u Proslavljenog Krista, Krista koji je u smrti pobijedio smrt i uskrsnuo na novi život. Hvala ti, raspeti Kriste!

Raspeti Kriste, tvoj križ je tvoja ljubav, a tvoja ljubav je ljubav Božja prema nama ljudima. Ljubljeni raspeti Kriste, pomoz mi da nikad, nikad ne odvajam križ od ljubavi i ljubav od križa. Jer tvoj križ nas je otkupio, ali ne drvo, nego ljubav. Samo ljubav spašava!

T. M.

Ukazanja u Castelpetrosu – Isernia-Molise

Vijest o ukazanjima po čitavom se Castelpetrosu proširila brzinom svjetlosti. Mnoštvo vjernika osjetilo je potrebu hodočastiti prema pećini Cesa tra Santi i njihov se broj iz dana u dan povećava. Brdo ukazanja ubrzo odaje dojam ljudskoga mravinjaka. Već nekoliko dana nakon ukazanja kod pećine se okupilo preko četiri tisuće hodočasnika.

Priradio fra Karlo Lovrić

Prvo ukazanje

Kao i u ostalim mjestima svoga ukazanja, i ovdje je Gospa izabrala jednostavne i ponizne: tridesetpetogodišnju Bibijanu Cicchino, ča-snu ženu rođenu u Castelpetrosu i tridesetčetverogodišnju Serafinu Valentino, također rođenu u Castelpetrosu, gdje su obje i živjele.

Na 22. ožujka 1888., dok je tražila izgubljeno janje, Bibijana je ugledala snažan bljesak u obližnjoj pećini. Kada se znatizeljno približila mjestu odakle je dolazio bljesak vidjela je Gospu u poluklečecem stavu, raširenih ruku i očiju uprtih u nebo. Gospa je na koljenima držala mrtvoga Sina Isusa, sva u krvi i ranama.

Vijest o ukazanju proširila se brzinom svjetlosti po Castelpetrosu i okolnim mjestima. Mnoštvo vjernika punih strepnje osjeća da mora hodočastiti prema pećini Cesa tra Santi. Njihov se broj iz dana u dan povećavao i brdo je ubrzo odavalo sliku velikoga ljudskoga mravinjaka. Već nekoliko dana nakon ukazanja ovamo je došlo oko četiri tisuće hodočasnika, što istinskih vjernika, što znatizeljnika.

Bog je djelu Otkupljenja pridružio Presvetu Djevicu Mariju i ona je, prilagođavajući se potpuno toj volji, prihvaćajući i podnoseći patnju, postala Suotkupiteljica ljudskoga roda.

Mons. Francesco Palmieri

Saznavši za izvanredne događaje u Castelpetrosu, mons. Francesco Palmieri, biskup u Bojanu, odmah zapovjedi da se događaji kod pećine Cesa tra Santi pažljivo promatraju i da se započne istraživati moguća ukazanja. Uz to, i sam Sveti Otac Lav XIII. usmeno je imenovao apostolskoga delegata sa zadaćom da u ime Svete Stolice obaví očevid u pećini ukazanja.

Ujutro 26. rujna 1888. biskup Palmieri došao je do špilje Cesa tra Santi i posvjedočio da je doživio milost vidjeti Žalosnu Gospu, onakvu kako su je opisale obje vidjelice.

Zapisao je: „Radosna srca mogu potvrditi da su izvanredni događaji u Castelpetrosu posljednji potezi Božanskoga Milosrđa da pozove zalutale na pravi put. I ja mogu posvjedočiti da mi se Gospa ukazala kada sam, uronjen u molitvu, stigao na to mjesto.“

Naravno, ni tisak nije ostao ravnodušan prema onome što se događa. „Il Servo di Maria“, marijanski list koji je izlazio u Bologni pod pokroviteljstvom Slugu Marijinih te nekih laika, prvi je objavio i proširio vijest o ukazanjima, ali je i u kasnijim brojevima nastavio svoje čitatelje obavještavati o

svemu što se događalo. U studenome 1888. k pećini je sa svojim bolesnim sinom Augustom hodočastio i ravnatelj lista Karlo Aquaderni nadajući se da će dječak ozdraviti od tada neizlječive tuberkuloze kostiju. I uistinu postojana, prava i istinita vjera rađa čudesa: August je na tome blagoslovljenom mjestu čudesno ozdravio.

Prva stijena

Karlo Aquaderni, oduševljen ozdravljenjem svoga sina, tekstovima u dvomjesečniku potiče štovatelje Žalosne Gospe na prikupljanje novčane pomoći za izgradnju „oratorija, jedne kapelice“ kraj mjesta posebne Marijine nazočnosti. Njegovi poticaji sukladni su želji biskupa Palmieria. Sveti Otac je inicijativu odobrio i blagoslovio. U nazočnosti tridesetak tisuća vjernika, u ozračju radosti, snažne molitve, vjere i žarkoga očekivanja, biskup Palmieri tijekom misnoga slavlja 28. rujna 1890. postavlja i blagoslivlja temeljni kamen.

Gradnje svetišta napredovala je zahvaljujući donacijama vjernika, no bilo je i prekida gradnje kada su nastupale krize.

Na molbu biskupa iz moliške pokrajine, papa Pavao VI. 6. prosinca 1973. Blaženu Djevicu Mariju Žalosnu, štovanu u svetištu

Poruka iz Castelpetrosa vrlo je duboka i poziva nas na razmišljanje o Marijinoj suotkupiteljskoj boli, o izobilju i izljevu njezine majčinske ljubavi: kao Majka Suotkupiteljica rodila nas je za život milosti pod cijenu neizrecive patnje.

Castelpetrosu, proglašava zaštitnicom moliške pokrajine.

Lice izražava bol

Koju je poruku Italiji i cijelom čovječanstvu Gospa htjela ostaviti ukazanjem u Castelpetrosu? U Lurdu je tražila molitvu i pokoru, u Fatimi je tražila žrtve za grješnike i pokazala ružarij. U Castelpetrosu Gospa nije govorila ili, bolje reći, govorila je samo svojim držanjem. U ukazanjima u Castelpetrosu Gospa je u stavu dosta različitu od onoga kako se obično prikazuje Žalosna Gospa, nadasve kako je prikazuje pučka pobožnost: i ovdje njezino lice izražava neizmjernu bol, ali u kraljevskom držanju svećeničkog majčinstva; napola na koljenima, ruku koje prino-

se dar – Isusa, plod svoga krila. Marija svoga Sina prinosi Ocu kao Žrtvu pomirnicu za grijeh čovječanstva. Svjesna otkupiteljskoga poslanja Isusova koji treba otkupiti čovječanstvo upravo kroz patnju, pred Sinom Raspetim, „...pristajući s ljubavlju na žrtvovanje Žrtve koju je sama rodila“ (Lumen Gentium, 58) prihvaća Volju Očevu sjedinjujući se s otkupiteljskom Isusovom žrtvom.

Taj Gospin stav potvrđuje jednu teološku istinu: Bog je djelu Otkupljenja pridružio Presvetu Djevicu Mariju i ona je, prilagođavajući se potpuno toj volji, prihvaćajući i podnoseći patnju postala Suotkupiteljica ljudskoga roda. Sve žrtve i prinesene boli, sve suze i sve patnje Ožalošćene, koje su dosegnule vrhunac u trenutku Isusove smrti, suotkupile su čovječanstvo u zajedništvu s patnjama Otkupitelja, „pomiješane“ s patnjama Kristovim.

Poruka iz Castelpetrosa vrlo je duboka i poziva nas na razmišljanje o Marijinoj suotkupiteljskoj boli, o izobilju i izljevu njezine majčinske ljubavi: kao Majka Suotkupiteljica rodila nas je za život milosti pod cijenu neizrecive patnje.

Moliški Hrvati

Molise je pokrajina u južnoj Italiji koja je do 1963. bila u sastavu pokrajine Abruzzo i Molise. Smještena je na obali Jadranskoga mora i jedna je od najmanjih talijanskih pokrajina. U 19. stoljeću, za novoosnovane Kraljevine Italije, došlo je do osiromašenja stanovništva, što je mnoge nagnalo na masovno iseljavanje u druga područja Italije i prekomorske zemlje.

Obitelji u pokrajini imaju prosječno 2,6 članova. Prema podatcima, 31. prosinca 2006. u pokrajini je živjelo 320.074 stanovnika, od čega 4834 stranca.

Pokrajina nam je poznata i po tome što u njoj stoljećima žive moliški Hrvati, koji su sačuvali hrvatski jezik i običaje. Danas ih ima oko 2500. Govore moliški hrvatski dijalekt, obojen štokavskom ikavicom.

Moliški Hrvati uglavnom žive u selima Kruč (Acquaviva Collecroce), Štifilić (San Felice del Molise) i Mundimitar (Montemitro). Diljem Italije živi još oko tisuću Hrvata podrijetlom iz pokrajine Molise.

Prepoznavanje

Ako je išta dobro u ovome što trenutnovladajući čine, onda je to da su se kršćani trgnuli i prepoznali da su stvari otišle predaleko unatoč cirkuskom obliku. Država hoće njihovu vlastitu djecu, kao nekada janjičari, a to je uvijek vodilo u tiraniju. Zbog toga se još više ustrojavaju nego prije i ne daju svoju budućnost nikomu drugom u ruke.

fra Miljenko Stojić

Hrvatsku javnost u posljednje vrijeme zabavljali su tzv. zdravstveni odgoj, bombe i međunarodno priznanje države. Bez obzira na to, kriza u gospodarstvu nije prošla nego se i dalje produbljuje. Znalci kažu da nam stručno krađu ono najvrjednije što imamo. Kad se igra završi, oni će upravljati, a s nama što bude. U najboljem slučaju moći ćemo za njih raditi.

Znam, nabrojili smo ozbiljne teme i red je da se ozbiljno vladamo, premda ono sa zdravstvenim odgojem zapravo spada u cirkus. Trenutnovladajući, izgubivši kompas, a po mnogima nikada ga nisu ni imali, posegnuli su za onim što zapravo spada u ljudsku intimu. Kao, oni će u sve to uvesti reda jer ga do sada nije bilo. Iskustva pak onih koji su imali nesreću da su u svome društvu sve to doživjeli govore da je s tim zapravo došao nered. Raspojasana i izgubljena mladež, maloljetničke trudnoće, smanjen broj novorođene djece... Uglavnom, sve ono za što ne treba neka posebna škola da bi se shvatilo da ne valja.

Ako je išta u svemu ovome dobro, onda je to da su se kršćani trgnuli i prepoznali da su stvari otišle predaleko unatoč cirkuskom obliku. Država hoće njihovu vlastitu djecu, kao nekada janjičari, a to je uvijek vodilo u tiraniju. Zbog toga se još više ustrojavaju nego prije i ne daju svoju budućnost nikomu drugom u ruke. Bude li se to dogodilo, doživjet ćemo sudbinu Zapada koji, izgubivši temelje na kojima je nastao, jednostavno ne zna kamo ide. Hvala Bogu, pomalo se osjeća da netko u njemu koči, ali je još dalek put do zaustavljanja. Zle ideologije posredstvom medija ljude su pretvorile u zombije. Žive, idu naprijed nesvjesni tko su i što zapravo žele. Novi svjetski poredak davno im je pokucao na vrata.

Gledajući hladne glave vrlo lako se može primijetiti da su sve nade položene u Kraljicu Mira. Došla je u ove naše krajeve koji nisu ni zapad ni istok nego svojevrsan most izgrađen tijekom vrtložnih povijesnih vremena. Do sada se pokazao sposobnim izdržati svu težinu koju to nosi sa sobom. Zlo se uzne-

Među svim događajima zaista uvijek treba pronaći one sržne. S pomoću njih može se odgonetavati ne samo naša prošlost, nego i budućnost. Kraljica Mira i pobijeni hercegovački franjevci zacijelo su kameni međaši u svemu tome.

mirilo, navalilo ratom i na razne ine načine. Neki su i podlegli, većina je ipak ostala na pravoj strani. Most je izdržao i protegnuo se do svih krajeva kugle zemaljske. Njime sada putuju mnogi kao jamstvo da ovaj svijet unatoč samoproglašenim moćnicima iz sjene ne će propasti. Hraneci svoju sebičnost, naime, oni nisu kadri prepoznati da zapravo urušavaju temelje na kojima je sve sagrađeno.

Vjerujem da je na ovakav ili sličan način razmišljao i fra Martin Sopta. Široki Brijeg s marljivim radom franjevaca na njemu predstavljao je grad na gori, most usmjeren na sve strane. Fra Martin se rodio u njegovoj blizini, školovao se na njemu, tu provodio svoje profesorske dane. Podučavao je matematiku, ali je volio i filozofiju, bio čovjek enciklopedijskoga znanja. Divili su mu se zbog njegove učenosti, a on je pokušavao biti vjerni sin sv. Franje, što je zapečatio i svojom krvlju. Noć prije pada Širokog Brijega na Čerin su mu došli komunisti znanci, a on ih je gostoljubivo počastio. Nekoliko dana nakon toga, unatoč opasnosti, otišao je pohoditi bolesnika. Jedan dečko doveo ga je do njege i pokazao mu put prema obližnjem Čitluku kamo je htio otići. Otada mu se izgubio svaki trag. Zabilježene su različite izjave, pa i komunističke, o tome kako je i gdje skončao. I bi tako sve donedavno. Zahvaljujući DNK analizi prepoznat je među kostima ubijenih u Ljubuškom. Iskopali smo ih 28. Dovedeni su iz tzv. Oznine kuće gdje su bili kao uhićeni. Jedanput kad te komunisti uhvate, teško da je spasa bilo. Ako Bog dadne, daljnji rad na posmrtnim ostacima pobijenih iznijet će na svjetlo dana ime i prezime i drugih pobijenih. Ne želimo nikoga napustiti.

Fra Martinov lik i lik drugih pobijenih kroz sve ovo vrijeme svijetlio nam je iz tame prošlosti. S koljena na koljeno prenošena je istina o masovnoj grobnici. Zahvaljujući tome odlučili smo kopati na tome mjestu. Osim kostiju unutra smo pronašli i razne osobne predmete, među kojima i krunice, medaljice... Naši su to ljudi koji su se uvijek Bogu molili i nisu si dopuštali bilo komu činiti zlo. Pobili su ih misleći da će time ubiti i namisao koju su nosili u svome srcu. Ali bilo je to uzaludno nadanje. Ona je preživjela unatoč svim bombama i oživotvorila se u hrvatskoj državi.

Među svim događajima zaista uvijek treba pronaći one sržne. S pomoću njih može se odgonetavati ne samo naša prošlost, nego i budućnost. Kraljica Mira i pobijeni hercegovački franjevci zacijelo su kameni međaši u svemu tome.

Tjedni molitveni program

– zimski raspored
(od Mise na Križevcu do 1. svibnja)

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
- U uskršnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8, 11, 18 h Sv. Misa na hrvatskom
9.30 Đačka Misa (tijekom školske godine)
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

Glasnik MIRA

O međugorskim događajima te odjecima u svijetu i Crkvi čitajte u Glasniku mira, mjesečniku Informativnog centra MIR Međugorje.

Surađujte u Glasniku mira. Podijelite svoje dojmove i iskustva.

Uredništvo:
Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 653 327
E-mail: kreso.sego@medjugorje.hr

Preporučite drugima Glasnik mira. Darujte im godišnju pretplatu. Pretplatite se na Glasnik mira.

Služba pretplate:
Tel.: 00 387 36 653 342
E-mail: lidija_paris@medjugorje.hr

RADIOPOSTAJA
MIRA
MEĐUGORJE

Jajce 87,8 Mhz
Mostar 100 Mhz
Banja Luka 107,8 Mhz
Hercegovina 101,5 Mhz
Lašvanska dolina 100 Mhz
Split, Južna Hrvatska 101,5 Mhz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz
Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz
Sjeverozapadna Bosna, Jajce 106,7 Mhz
Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz
Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz
Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz

Sateliti:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel: ++387 36/653 547 uredništvo
++387 36/651 100 glavni tehničar
++387 36/653 548 marketing
Faks: ++387 36/653 552

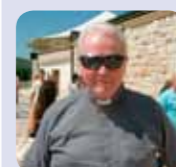
e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

Pribilježila i prevela Antonija Prlić Bubalo

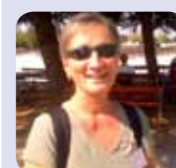
Lawrence Hawlon,
Engleska

U Međugorju sam prvi put bio nakon ženine smrti prije deset godina. Prolazio sam kroz teško razdoblje koje je trajalo šest mjeseci. Nakon toga sam došao u Međugorje i pronašao mir pa sam nastavio dolaziti. Međugorje je umnogome utjecalo na moj život. Ovdje sam primio goleme milosti i darove, i doista dugujem veliku zahvalnost Kraljici Mira. Naš svijet ponekad nije najljepše mjesto za živjeti, ali Bog to zna najbolje, i nadam se da će se jednoga dana neke stvari promijeniti. Duboko sam uvjeren u istinitost Gospinih ukazanja i poruka, pogotovo stoga što je izabrala malenu i siromašnu djecu. Imam dva oženjena sina i unučad kojima posvećujem mnogo vremena, ali se nadam da ću bez obzira na svojih 80 godina još koji put doći u Međugorje.

Vlč. Sean Tucker, Irska

Za ukazanja sam čuo prije dvadeset godina, ali sam tek prošle godine prvi put došao u Međugorje. Za svećenika sam zaređen 1964., što znači da sam svećenik gotovo pola stoljeća. Ovdje sam iskusio veliki mir i vidio solidarnost među ljudima, suočio se s izazovom penjanja na Brdo ukazanja i Križevac, doživio sam večernje klanjanje, Mise za hodočasnike iz cijeloga svijeta i mnogo drugoga. Sve to na mene djeluje pokretački, a napose iskustva i svjedočanstva ljudi kojima je dolazak u Međugorje promijenio život.

Rosalia Starosta, Kanada

Ovdje sam na seminaru za bračne parove. U braku sam već četrdeset godina. Bilo je teških trenutaka, ali brak je kao farma: svako jutro morate rano ustati i raditi. Osjetila sam poziv da dođem u Međugorje kako bih našla nutarnji mir jer sam bila depresivna i ražočarana nakon što se moja kćer razvela. Molila sam da spase svoj brak, ali to se nije dogodilo i bila sam shrvana i povrijeđena jer je brak za mene svetinja. Muž i ja smo išli u Fatimu, tamo nisam našla mir koji sam tražila, ali zato sam ga dobila ovdje i jako sam sretna zbog toga. Moja kćer ima troje djece i pomisao na unučad i sve što se događalo bio je razlog za moje pravo obraćenje. Prije sam bila katolkinja samo na papiru, ali kad su počeli problemi krenula sam svaki dan na svetu Misu, počela sam se redovito ispovijedati i uključila sam se u molitvenu skupinu.

*Draga djeco, neka vam
molitva bude jaka kao živi kamen.*